
Akbaba
«Göğsü çapraz mayolar Türkiye'-
de de satışa çıkarıldı...»
— Gazeteler —
— Ayol ne oldun?
— Göğüs çaprazına düştüm!

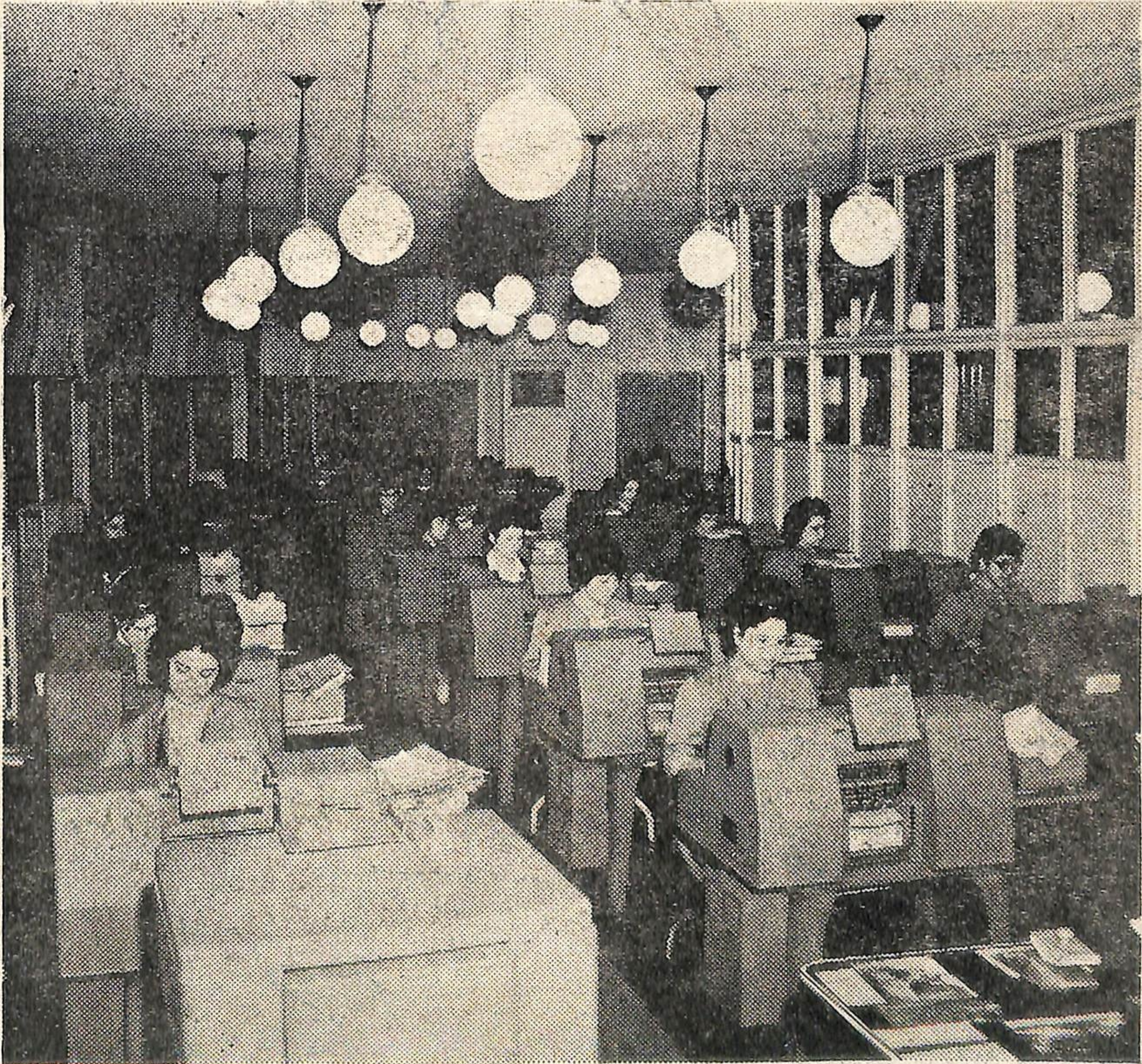
Banka muamelelerinde

EMNİYET — SÜRAT VE KOLAYLIK

TÜRKİYE İŞ BANKASI

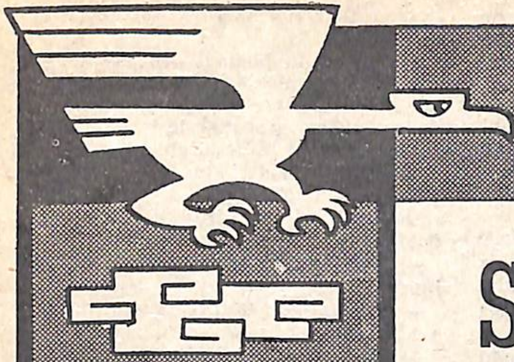
paranızın... istikbalinizin emniyetidir

Modern bankacılığın icaplarını uygulıyan TÜRKİYE İŞ BANKASI, muamelelerinde emniyet, sürat ve kolaylık sağlamak yolunda hiçbir fedakârlıktan kaçınmamaktadır.

Türkiye İş Bankasının elektronik makineleri, muamelelerde emniyet, sürat ve kolaylık sağlar.

(Faal: 4993—133)

Akbaba

SİYASÎ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Salâhattin Kutlu, Zeyyat Selimoğlu, Cenap Güven, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel, Kudret Sinan.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Bülent Şeren, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Mıstık.

Yazı işlerini fiilen idare eden : **Kadri Yurdatap**
Dizildiği ve basıldığı yer : **Akbaba Matbaası**
Kapak baskısı : **Şaka Matbaası**

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
23 Temmuz 1964
Cilt : 7 — Sayı : 30
YIL : 42

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Sarı Selim ve Kızıl Makaryos!

BUGÜN, Akbaba'nın baş sayfasındaki yerimi, bir Osmanlı Padişahına veriyorum: Kıbrıs Fâtih'i İkinci Selim'e...

Tarih onu nasıl anlatırsa anlatsın, elimize geçen bir vesika, bugün dünya dillerine çevrilecek bir insanlık belgesidir.

Başbakanlık arşivinin 12 numaralı mühimme defterinden alınmış bu belgenin altında: Zilhicce 979 yazılı, bugünün takvimi ile 1572...

Osmanlı Padişahı, Kıbrıs'ın fetih tarihi 1571 den pek az sonra şöyle irade buyuruyor:

Kıbrıs Beylerbeyi'ne, Kadısına ve Defterdarına hüküm ki:

«Cezire-i Kıbrıs kuvve-i kaahire-i hüsrevanemle yeniden fetholunmuş memleket olup reayasına dahi nev' ima zaıf tari olup cezire-i mezbure reayasına zülüm ve taaddi olunmayıp adalet üzere olunup eğer icra-yı şer'-i şerifte ve eğer tahsil-i emval-i beytülmalde ve eğer sair tekâlif-i örfiye ve avarız-ı divaniyede himayet ve sıyanet olunup takviyet verilmekle memleket ve vilâyet eski hali üzre mamur ve âbâdan olmak mühimmattan olmağın buyurdum ki...»

İkinci Selim'in bu şâhâne âlicenaplığı, buyruğu, kendi üslübu ile tek cümlede bitirmektedir. Okuyucularımızı eski dilin gölgesinde bırakmamak için, vesikanın aslına tam bağlı kalarak yaşayan Türkçe'nin ışığını tutuyoruz:

«Bizlere Tanrı emaneti olan Kıbrıs halkını, her biriniz, elinizden geldiği kadar koruyacak, kimseye zulüm ve tecavüz ettirmiyeceksiniz. Her türlü hizmette, vergi toplayışında yumuşak davranacak ve aralarına geçimsizlik sokmayacaksınız. Tek dileğim, benim âdil idaremde her birinin rahat ve huzur içinde olması, bütün Kıbrıs halkının işi ile, gücü ile, kazancı ile güven içinde yaşamasıdır. Bu bakımdan, adayı günden güne güzelleştirmekte, şeneltmekte dakika kaybetmeden çabanızı isterim. Halka, zulm edildiğini, aşırı vergiler yükletildiğini, aralarına geçimsizlik sokulduğunu duyorsam, hiçbir özür kabul etmemin ihtimali yoktur.»

İşte Osmanlı Padişahı!.. Kılıçların gücü ile vatan topraklarına kattığı ada halkı üstüne, en duygulu bir baba kalbi ile titriyor: Aman kimseye zulm etmeyiniz... Aman vergilerle ezmeyiniz.. Aman aralarına huzursuzluk sokmayınız.. Aman işlerini bozmayınız.. Aman herkese güven veriniz.. Aman adayı şeneltiniz.

Sonra, Kadıya, Defterdara, Beylerbeyine, işaret parmağını kılıç gibi sallıyarak, kendi dili ile şöyle irade buyuruyor:

«Cezire-i mezburenin mamur ve âbâdan ve reâyasının emn-ü aman ve refahiyet-ü ıtmi'nan üzre olması nihayet âmâl-i behçet-meâbımdır.»

«Ana göre gaflet eylemeyesiz.»

Aradan 392 yıl geçti. Şimdi o adada, bir Osmanlı Padişahı değil, bir din adamı var: Dişleri, ağzında mitralyöz kurşunu gibi dizilmiş, göğsünün altında gönül yerine bomba taşıyan bir din adamı.

Dört asır, insanlığı yonta yonta, incelte incelte, işte bu hale getirmiş...

Kıbrıs fâtihi Selim'in:

«Zaman-ı humayun-ı adalet makrûnumda her biri ferağ-ı bâl ve huzur-ı hâl ile kâr ve kisiplerinde» olsun diye irade buyurduğu adada şimdi, insanlara **«Biribirinizi seviniz»** diyen İsa Peygamberin bir sözcüsü, kurşundan ve gülleden kurtulan Türk'leri açlıktan ve susuzluktan öldürmeye çalışıyor.

Size korka korka bir şey soracağım: Acaba fazla iyi, fazla âdil, fazla insan olmanın mı cezasını çekiyoruz?

Yusuf Ziya ORTAÇ

Johnson, Amerika'da iken, İnönü'nün avucuna bir Kennedy doları sıkıştırdı.. — Gazeteler —

— Neden İnönü'nün avucuna bir Kennedy doları sıkıştırmış acaba?
— Türkiye'ye eli boş dönmesin diye!

FLORYADA BAYRAM

Adnan Veli

FLORYA plâjının bilet gişesi önünde, büyük bir kuyruk meydana gelmişti. Bilet alıp içeriye girmek istiyenlerin arasında hırgür çıkmasın diye, gişenin önünde bir de polis memuru bekliyordu.

Kuyruğun öbür ucu, uzadıkça uzuyor, demiryolunun altındaki geçitten sonrası hiç görülmüyordu. Buna rağmen, trenin, otobüslerin, dolmuşların yolcuları, sonu görünmiyen bu kuyruğa eklendikçe ekleniyordu. Sıra bekliyen müşterilerden çoğunun elinde, sopa gibi katlanmış birer gazete vardı. Plâj gişesinin dışına da, ayni gazetede yayınlanan bir ilân, kesilerek zamklı kâğıtla yapıştırılmıştı:

«Modaseverlerin dikkatine

Memleketimizin tanınmış yıldızlarından oriyantal danslar kraliçesi Nilüfer Hasbahçegülü, pazar sabahı saat 10,30 da Amerika ve İngilte'de büyük rağbet gören ve göğüsleri meydanda bırakan, sutyensiz bikinilerden birini giyerek denize gireceğinden, estetiğe düşkün meraklıların, bildirilen saatte Florya plâjında hazır bulunmaları rica olunur.»

Bu ilân, bilet gişesinden başlayıp, yılankavi kıvrılışlarla anayola kadar uzayan kuyruğun meydana gelmesindeki sebebi de açıklamış oluyordu. Gişenin önünde nöbet tutan polis memuru ikide bir, gerideki lere sesleniyordu:

— Hanımlar, beyler!.. Lütfen sırayı bozmıyalım..

Gişenin önünde sırası gelen delikanlı bilet parasını bozdururken, onun arkasında duran çenber sakallı adama, polis memuru sokuldu:

— Beybaba!.. dedi. Sen de gazeteyi okudun herhalde..

— Okudum oğlum. Okudum da, ne günlere kaldık diye şaştım. Bu işler böyle giderse, bunun sonunda selâmet göremiyorum ben..

— Boşver be beybaba.. Bu dünyanın tasası sana mı kaldı?..

— Yooo, öyle deme.. İtikadı olmıyanlara her şey vız geliyor ama, itikadı olanlar için, bu gidiş gidiş değil..

Polis, şakacı bir şeye benziyordu:

— Peki ama, dedi. İlânı görünce, bak, kalkıp buraya geliyorsun.

— Göreyim bakayım şu rezili, dedim kendi kendime.. «Cemaatin içinde böyle açık saçık dolaşırken, acaba yüzü hiç mi kızarmıyacak?» diye düşündüm de, kalkıp geldim.

— Yani, kızdığın için geldin, öyle mi?..

— Vallahil'azim öyle.. İkrahlık getiriyor insan..

— Beybabacığım, ikrahlık getiriyorsan, evinde serin serin otursana.. Allahın bu sıcağında, ne demiye kalkıp da yollara düşüyorsun?..

— Çirkin ve müstekreh bir vaziyeti vicdanımda protesto etmiye geldim. .Nasıl aramazsın eski demokratı?.. Böyle şeyler olur muydu onun zamanında?..

Polis, kısa kesti:

— Peki öyleyse beybaba!.. Al biletini de, gir içeriye..

Adam, gişeye sokuldu. Onun arkasında, enikonu şişman, orta yaşlı, emprime elbiseli bir kadın duruyordu. Polis:

— Şöyle yaklaşın biraz bayan!.. dedi.

— He, ben paramı hazır etmişimdir de, bir aile kabinası istoorum.

— Sen de gazetedeki ilânı okudun galiba madam!..

— Gazetayı okuyup da gelmişimdir. Sutyensiz ilen çıkıncas, bakalım ehali nasıl karşılayacağını çok merak ederim. Eğerkim, fazla ses çıkarmazlar ise ve el ilen uzanıp da yoklama yapmazlarise, havanın bu sıcağında serbestlik ilen deniz istifadesini yapmak helbettekim daha eyidir. Ayrıca, kapalı mayo ilen güneşte yanıncas o yerler beyaz kalır idi. Şimdi her taraf çikolata gibi olacağını daha eyidir. Onun için, belkim bir gün...

— Yani, bir gün sen de bu işi tecrübe edeceksin galiba..

— Eh, belkim.. Bugünü göreyim de, eğer ki ehali fazla ses çıkarmaz ise, gelecek hafta, ben de bir tecrübe olurum.

— Yahu madamcığım, işin mi yok senin?.. Böyle şeyler gençlere göre..

— Eh, hamdolsun, oldukças gencimdir. Yalnız, biraz şişmanımdır deyi belkim merak edersin. Madem burada arkadaş gibi konuşooruz, şöyle yaklaş biraz da usulcana söyliyeyim. Affedersin benim göğsüm maşşallah topatan kavununu ortasından kesinces nasıl ise, ayni onun gibidir. Sen de maşşallah diyesin..

— Maşallah madamcığım..

— Mersi polis efendi.. Ben ne kadınlar bilirim ki, hiçbir sutyen takmadan, kendi cildinin üzerine beyaz ipek blûzu giyinces her tarafı mahallebi gibi oynamakta olup, yolda yürürken ehalinin gözü faltaşı gibi açıldığını bilirim. Ama o işin de bir dalaveresi vardır..

— Neymiş dalaveresi?..

— Hani pijamaların beline takılan, sicim gibi incecik bir lâstik vardır..

— Evet..

— He, işte o lâstik ilen, bir göğüsün üç yerini sıkıca düğüm yapıp biraz da Uhu ilen yapıştırırlar. Lâstiğin öbür ucunu enseden geçirip, göğüsün öbür ucuna da bağlayıp, gene oraya Uhu sürünces, lâstiğin ayarı ilen her iki göğüs de, salta duran fino köpeği gibi havaya kalkar.

Polis yutkundu:

— Yesinler öyle köpeği..

— Heh heh heh heh heh.. Ne de şakacısın polis efendi..

— Haydi sen sokul da gişeye, biletini al bakalım..

— Allahaısmarladık. Bursa sokağında otururum ben... Köşedeki mezeciye Arşaluz deyi soruncas, gösterirler..

— Haydi güle güle madam..

Polis, onun arkasındaki gence işaret etti:

— Sokul bakalım biraz, delikanlı..

— Sağol abicim.. Kabine bileti bitti mi acaba?..

— Kabineler biteli bir saat oldu be!.. Gardrop kesiyor boyuna, görmüyor musun?..

— Gardrop olsun abicim.. Ona da razıyız.. Yeter ki içeriye bir yol kapağı atalım..

— Sen de ilâna geldin galiba..

— Gelinmez mi be temiz vicdanlı abicim?.. Genciz.. Bağdat'ta olsam gelirim anam avradım olsun.. Sen bu Nilüfer denen kızı bir görsen, namussuzum, «dokuzum durak, onum oturak» diyerekten üç gün, üç gece birdirbir oynarsın.. Ben gazetedeki ilânı görüp de buraya gelirken, arkadaşlar bir de deli gömleği getirdiler. Eğer ki fazla coşup da böyle bir haller yapacak olursam, gömleği giydirecekler bana..

— Öyle bir şey yapacak olursan, cürmümeşhutta alırsın soluğu..

— Canın sağ olsun abicim.. Benim frenler iyi tutuyor. Velâkin başkaları için garanti veremem. Neden dersen, tekmil Taşlıtarla, Atikali, Çarşanba, Unkapanı, Cibali, Eyüp, Samatya, Perşenbepazarı, Tophane, bir de Silivrikapı'nın ne kadar delikanlısı varsa, buraya taşınıyor bugün.. Trende hep arkadaş olduk. Cibali tarafı, üç otobüs tutmuş, onunla geliyor. Sirkeci'nin halini görme.. İstasyonun önündeki dolmuşçular, eskiden «Florya bir iki, Floryaaaa!..» diye bağırırlardı. Bu sabah «İstiripsize bir ikiiii!.. Yeni moda mayolara bir ikiiii!..» diye bağırıyorlardı. Buna can mı dayanır?..

Polis, bakışlarını kuyruk boyunca dolaştırdıktan sonra:

— Yahu, dedi, bizim millet de böyle şeylere amma meraklı haaa!..

— Meraklı olmaz mı abicim?.. Şu ölümlü dünyada ne diye yaşıyoruz?.. Şimdi bir seçim yapılsa, ben Nilüfer'in partisine verirım oyumu..

— Hah, tamam dedin.. Nilüfer'in partisi kalkındıracak memleketi..

— Böylesi de kalkındıramazsa, başkası dünyada kalkındıramaz abicim..

— Yahu, ne biçim gençlersiniz siz be?.. Memleketin işleriyle hiçbir alışverişiniz kalmamış. Bütün derdiniz, karı, kız meselesi..

— Biz erkek milletiz abicim..

— Haydi, fazla konuştun.. Geç şuraya da, biletini al..

Delikanlı gişeye girdi. Arkasındaki yaşlı kadın polise sokuldu:

— Bilâtlar bitmedi ya işallah, oğlum?..

— Sen de mi gazeteyi okudun da, geldin valde?..

— Müslüman dini âşikâre, polis efendi.. Gazeteyi okuyup da geldim. Hani, Cenâbı Mevlâm günah yazmasın, pek meraklandım bu işe.. Bir kenarda durup seyredeceğim usulcana..

— Nesini seyredeceksin?..

— Bir kız varmış da, hâşâ huzurdan, belden yukarısı çıplak olaraktan kumda oynıyacakmış. Bu sabah Langa'dan, altı kamyon dolusu ahali yola çıktı. Ben, Beşir'in kamyonunu kaçırdım da, Kumkapı'dan trene binip geldim.

— Ne varmış yani?.. Görüp de büyüyecek misin?..

— Aaaa, öyle söyleme evlâdım. Bu göğüs, senin bildiğin göğüslerden değilmiş. Yakından bilenler söylüyor. Boş lâf değil, ehli vukuf lâfı bu.. Koska'da İğneci Remziye'nin oğlu, o göğüslerle bir sefer ülfet olmıya, tellâliyesi, kaydiyesi, pul parası hariç, tam sekiz yüz lira harcamış. O yüzden Remziye, oğlanı evden kovdu. Bu kız bugün burada üryan görününce, gelecek hafta Senato'da konuşulur diyorlar. Memleketten iyi anlıyanlar söylüyor bunu..

— Ne de iyi anlıyorlarmış memleketten...

— Ben de başkalarının yalancısıyım. Ne konuşulduysa, onu söylüyorum. Biz lâfa daldık burada, bilât bitmesin sakın?..

— Bitmez.. Gardrop gestireceksin zaten..

— Ben soyunmıyacağım ki evlâdım.. Bir kenarda durur, uzaktan seyrederim.

— Kadın, kadını seyredecek de ne olacak yani?..

— Merak evlâdım, merak.. Buradan küçücük bir hisse kapacak olsam, kendi kızıma bir faydam dokunur elbet..

Lâfını bitirmemişti. Büyük bir araba klâkson çalarak, kuyrukta bekleşenleri araladı. Gazinonun kapısında, gacırtılı bir fren yaparak durdu. 63 model, siyah Oldsmobil'den, ipek şortlu, yaldız ıskarpinli, siyah gözlüklü bir genç kadın indi. Keklik gibi sekerek gazinonun kapısından girdi.

O sırada istasyona gelen yeni bir Florya treni de, ellerinde sopa gibi burulmuş gazetelerle, estetik düşkünü 500 yolcuyu daha, trotuvarın üstüne döküverdi.

Döndüler dolaplar!

Eski ülfet kalmamış, dönmüş bizim ahbâplar,
İnliyor tez perdeden ellerdeki mızrâplar,
Kırpılıp hep yıldız olmuş eskiyen mehtâplar,

Birbirine girdiler dolâplarla âplar,
Âplar galip gelince döndüler dolâplar!

Geçti gül eyyamı, artık ötmez olmuş Köprülü,
Saksağanlar, kargalar olmuş siyaset bülbülü!
Bay Şinasi Osma sürmüştür palansız düldülü,

Birbirine girdiler dolâplarla âplar,
Âplar galip gelince döndüler dolâplar!

ÇİMDİK

Ankara MEKTUPLARI
Nimet Arzık

«Medeniyet sevgisi»...

Adı İzmir caddesi'dir. Eskiden o caddede dostumuz Naşit Uluğ'un bir evi vardı... Yanında a la mod doktor Sami Ulusun bir katlı bir bungallow'u, onun yanında da, üzerine gri hüzün püskürtülmüş bir yapı... O kadar hatırladığım.

Şimdi «Balin oteli» diyorlar, bakıyorsun göklere bir yapı tırmanmış... Bilmem ne apartmanı diyorlar, bakıyorsun, o da yıldızlarla başbaşa... Değişti sokak, gelişti sokak, hareketlendi sokak, eski şarmını kaybetti sokak!

Ucunda, meşhur Anadolu Klübü var. Eskiden de vardı. Amma o zaman yanına ancak seçkin dâvetlilerin yaklaşabildiği bir evdi: Hasan Saka'nın evi... Şimcik bir tabaka sıralanmış kek dilimlerince, özel otomobiller sıralanıyor kapısında... Feyizli demokrasimizden önce taksiye binemeyen Milletvekillerimizin otomobilleri... Yürecikleriniz iftiharla kabarsın okurlarım!

İşte Side (Antalya), sergisi, Medeniyet sergisi diyorum, bu sokakta, bir gök tırmalıyan yapı da açıldı! Alman kütüphanesinde...

Kokteyl:

Yüzlerce kişi sığışmıştı Alman Kütüphanesine. Sefiri vardı, bakanı vardı, Milletvekili vardı, gazetecisi vardı, sosyetesi vardı, her çevre temsil edilmişti bu tıkışıklıkta...

Zarif dâvetiyeler, bir filim sunar gibi sunuyorlardı sergiyi: «Ali İhsan Göğüş sunar» diye!..

İyi sundu Ali İhsan Göğüs... Bi' kere bizim «âmirlerde» alışmadığımız bir şeyi yaptı: Başarıyı üzerine çekmedi, yorgan çeker gibi, kiminse ona bağışladı. «Bu arkadaşlar yapmışlardır» diye...

«Arkadaşlar» dediği, incecik bir hanımdı, Nalân Kuşlu: Dekoratris. Bir de arkeolog Mübin Verker...

Pür tevazu idiler ikisi de... Dâvetlilere neyin, neyin nesi olduğunu anlatmağa çalıştılar açılış kokteyli boyunca...

Misafir misafiri çekemez!

Duyan koşmuş, duyan koşmuş, duyana uyan koşmuş... Eski, üstünden 27 Mayıs geçmiş Adalet Bakanı Hüseyin Avni Göktürk bile vardı dâvetlilerin arasında. Olanca hızıyla Kasım Gülek'e çullanıyordu:

— «Bu adam her yerde bulunur, bunu kim çağırdı ki?..» diye...

Üstadım insaf!.. Hocam insaf!.. İn..saaf!

Gülek habersizdi bu çullanmadan!.. Gülek tasalanmıyordu «Hüseyin Avni Göktürk'ü kim çağırdı?» diye... Eski bir ata sözü vardır: «Misafir misafiri istemez, ev sahibi ikisini de istemez» diye... Acaba?

Bir köşede Milletvekilleri kümeleşmişlerdi. Konuşuyorlardı. Sanattan mı? Yooo!.. Sergiden mi? Yooo!.. Dönüşünde İnönü'ye oy verecek miyiz vermiyecek miyiz diye!, Bayan Gedik, Meclis kıyafetinde dolaşıyordu, böyle bir serginin Aydında da yapılmasını temenni ederek. Aydın Milletvekili İsmet Sezgin, ev sahibi rahatlığıyla, ve çocuksu gülücüğüyle dolaşıyordu. Ev sahibi rahatlığıyla... Çünkü efendim... Hal diye bir şey vardır amma, istikbal diye de bir şey vardır... Kendince, bu gelecek, onun o ev sahibi rahatlığıyla dolaşmasını temin ediyordu!

Neriman Ağaoğlu siyahlar içindeydi. Eski Turizm Bakanı Kâmuran Evliyaoğlu, bir göründü bir kayboldu, tanıdıkları tanımadıklara karıştırarak... E bizler sizi daha unutmadık Kümuran beycim, siz neden bizleri unutursunuz ki?..

Köy Bakanı Lebid Yurdoğlu «Bütün medeniyetlerin beşiği Anadoludur» gibi sözler söylüyordu... Evet Lebid bey, yalnız, beşikteki çocuk büyür ve beşiğini bırakır... Gider nereye giderse... Arkasına bakmadan!

Sosyete hanımları yolunuyorlardı: «A... Aaaa... Bizde neler varmış!» diye...

Serginin kendisi:

Bütün eski Side gösteriliyordu, «desenlerle»... Caddesiyle, tiyatrosuyla, mezarıyla. Yanında, eskiyi yaşatan resimlerin, bir de bugünkü hali vardı fotoğrafla... Yıkık, dökük, otlar tarafından istilâ edilmiş hali.. Hayallerimiz gibi!

Bir de şehrin genel plânı vardı başta... Bu kadar zarif, dekoratif plân az gördüm... Hayırlı bir çalışmaydı bu sergi, severek yapılan. Ufak bir galeri hazırlanabilirdi Antalya'da, sırf bu Side'nin «rekonstitüsyonuyla», o saygıdeğer turistleri çekmek için... Yabancı illere gönderilebilirdi de, üç işlemeli terlik yerine!..

Mağrur olma padişahım!

Melen dostumuzun, Bakanlığı, senatörlükle payandalanalı, Melen dostumuzda, hafif değişiklikler oldu, güvenden...

Geçen gün gazetecilerle konuşuyordu, dış yardım konusunda «Bez (biz) alırız, almasını biliriz» diye!

Arkadaşlardan biri:

— «Nasıl alırsınız?» diyecek oldu...

Cevap:

— «Sen sus!..»

Bu «sen sus» gereken tepkiyi doğurunca:

— «Canım sen dostluktan anlamıyor musun» a çevrildi...

He hey monoton dünya!..

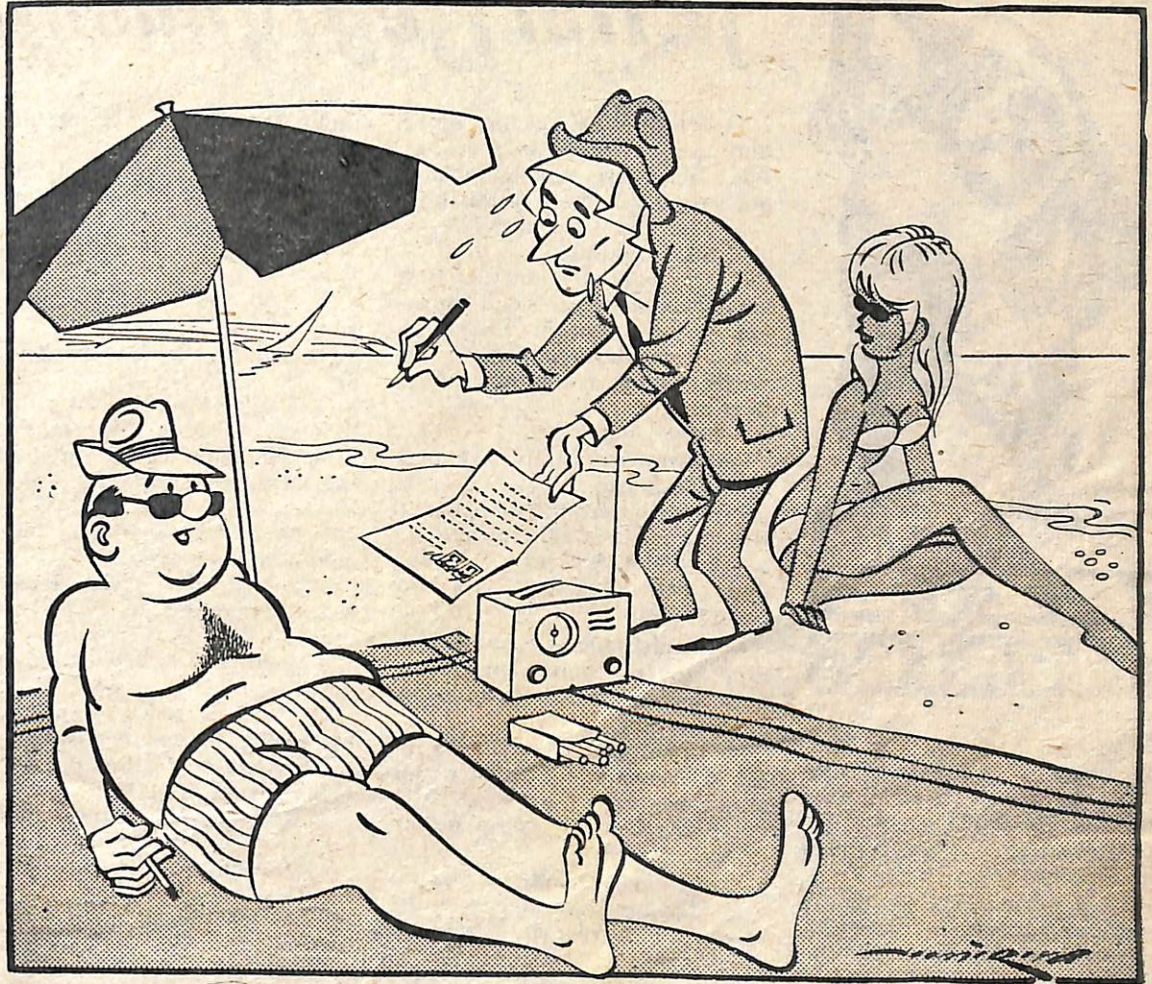
Biraz da,

— «Sen sussana Ferit bey, sussana... Ben de dostluktan söylüyorum bunu... Canım dostluktan anlamıyor musun?..»

Melen dostumuzun Bakanlığı, senatörlükle payandalanalı, Melen dostumuzda değişiklikler oldu, güvenden... Fazzla güvenden!

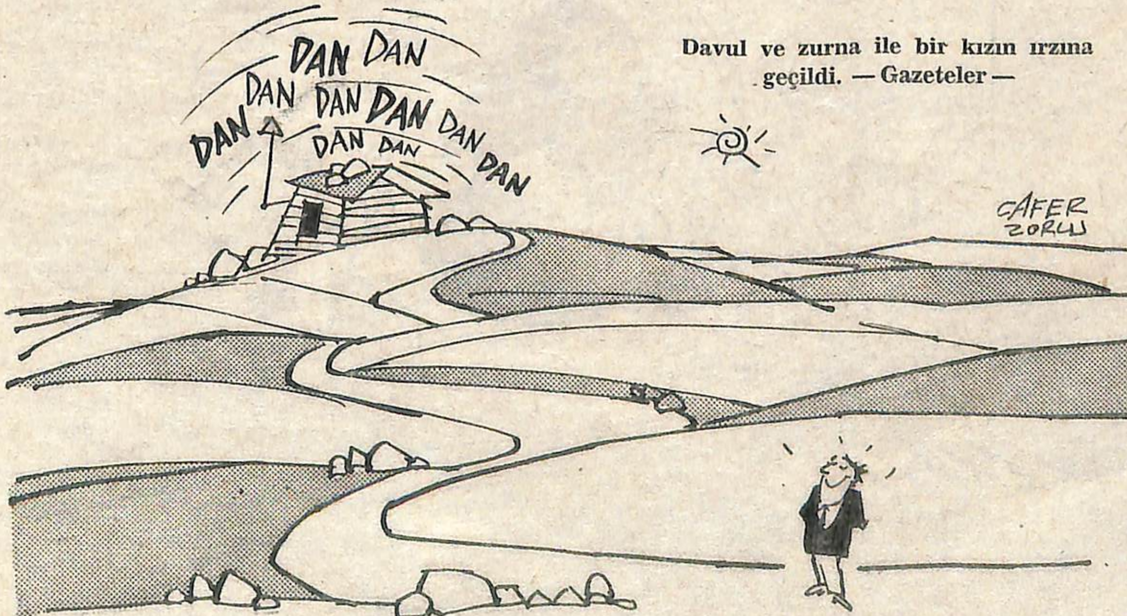
Nimet ARZIK

Belediyede bazı müdürler plâjlara gittiğinden, sabahları iş başında bulunamıyorlar. —Gazeteler—

— Kuzum müdür beyfendi, şuna bir imza lûtfedin!

Davul ve zurna ile bir kızın ırzına geçildi. — Gazeteler —

Davulun sesi uzaktan hoş gelir!

Rıfat Bey Neden Kaşınıyor?

AZİZ NESİN

— Allo, alloo... Rıfat Bey! Merhaba üstadım... Aşkolsun birader, nerelerdesin? Kaç gündür ortalarda göründüğün yok.

— Kemalciğim, sen misin caaanım? Ah Kemal Bey...

— Vali Beyin dâvetinde de göremeyince vallahi merak ettik. Akşamları da görünmüyorsun. Sen olmayınca beziğin tadı çıkmıyor. İnsan bu kadar zaman...

— Sorma, sorma halimi...

— Ne oldu?

— Hastayım, hasta...

— Vah vah vah!.. Geçmiş olsun caaanım efendim. Pek üzüldüm. Neyin var?

— Ürtiker oldum.

— Ne oldun?

— Ürtiker.

— Ürtiker mi?

— Evet... Durmadan kaşınıyorum birader, ama nasıl kaşınma...

— Kaşınıyorsun demek... Yaa, vah vah!..

— Kaşınıyorum ya... Hem de nasıl kaşınma...

— Daha çok neren kaşınıyor?

— Her yerim, kaşınmıyan yerim yok ki...

— Yaaa... Allah Allah... Kurdeşen dedikleri hastalık...

— Evet... Kurdeşen... Doktorlar kurdeşene ürtiker diyor...

— Peki, neden olmuş Rıfatçım? Neye kaşınıyorsun?

— Vallahi birader, anlıyamadım ki... Evde hindi dolması yapmışlardı, ağzına lâyık, pek de nefis olmuş. Dayanamadım, üç tabak yedim, acaba ondan mı oldu dersin?

— Hadi efendim, üç tabak hindi dolmasıyla ürtiker olunur muymuş. Öyle olsa benim yıllardır ürtiker olmam lâzım... Bütün bir hindi dolmasını yiyorum da bir şeycik olduğum yok...

— Kaşıntı yapmıyor mu?

— Katiyen...

— Ama ben hindi dolmasından önce de yahni yemiştim...

— Ne yahnisi?

— Böbrek yahnisi...

— Yani böbrek sote... Nerde görülmüş böbrek sotenin kaşındırdığı? Sen dokunacak başka bir şey yemişsin...

— Belki de... Elbet bir şey yedim ama, ne yedim bilmem ki... İştah açar diye yemek arasında bol sarımsaklı cacık yemiştim...

— Yok efendim, sarımsak kaşındırmaz, uyutur...

— Uyumak ne mümkün, hart hart kaşınıyorum, Allah kimsenin başına vermesin... Sakın irmik helvasından olmasın... Yemeğin üstüne irmik helvası yemiştim...

— Afiyet olsun...

— Afiyet olsun ama, bak ürtiker oldum işte...

— Güzelim irmik helvasına iftira etme, daha dün akşam iki tabak yedim, bir şey de olmadım... Sen dokunacak başka bir şey yemişsin...

— Yemişimdir... Acaba ne yedim? Akşam yemeğinde mayonezli levrek vardı, sakın o kaşındırmasın...

— İmkânsız... Tecrübeyle sabit ki, mayonezli levreğin hiçbir zararı yoktur.

— Ama ben iki levreği birden yedim.

— İki değil, yirmiiki levrek yesen, mayonezliyse katiyyen dokunmaz. Mayonezli levreğe de bayılırım...

— İyi olayım da inşallah bir gün bizde yeriz.

— İnşallah, hele iyi ol da sen... Demek neden ürtiker olduğunu anlıyamadın?

— Yahu, kaymaklı telkadayıfından olmasın sakın...

— Amma yaptın Rıfatçım, kaymaklı telkadayıf dokunsa bana dokunur.

— Ama benimkinin üstünde dört lüle kaymak vardı, halis manda kaymağı...

— Kaymak kaşıntı yapmaz bir kere.

— Peki, ben neden kaşınıyorum öyleyse?..

— Sen başka bir şey yemişsin...

— İlâhi, kaşıntı tozu yutmadım ya... Üstüne biraz muz yedim, hindistan cevizi de almışlar... Ondan yedim.

— Çok mu yedin?

— Eh... Çok sayılmaz, birbuçuk hindistan cevizi...

— Hindistan cevizi devadır, zarar gelmez ondan... Mübarek meyve...

— Peki, ben neden ürtiker oldum?

— Belki de doktor yanlış teşhis koydu, ürtiker değilsin...

— Ürtiker değilim de neden kaşınıyorum hart hart...

— Her kaşınan ürtiker olmaz ya...

— Ne olur?

— Başka bir şey olur...

— Haa, aklıma geldi, yatarken biraz tuzlu bademle, kavrulmuş fındık, fıstık yemiştim, sakın ondan olmasın bu kaşıntı...

— Hoppala... Ben her gece yerim yatakta.

— Kaşınmaz mısın peki?

— Yooo... Badem, fındık kuvvet verir...

— Efendim, galiba süt ağır geldi... Ben her gece uyumadan önce bir bardak süt içerim. O gece iki bardak içmiştim.

— Süt şifadır Rıfatçım... Süt, bilâkis kaşıntıyı önler...

— Sabahları iki tane günlük yumurtayı sütte çalkalayıp içiyorum, ondan olabilir mi?

— Ondan olsa benim otuz senedir kaşınmam lâzım...

— Kaşıntı başlamadan bir gece önce havyar yemiştim, siyah havyar, tereyağla karıştırdım... Tulum peynirinden mi acaba, gravyer peynirinden mi... Fazla kaçırdım...

— Ne kadar yersen ye, havyarın zararı yoktur...

— Ben zararı var demedim, kaşınıyorum dedim.

— Sen iyice düşün bakalım, başka neler yedin?

— Başka, başka? Ben akşam yediğimi hatırlıyamıyorum, bir hafta önce yediğimi nerden bileyim? Sakın dolmadan olmasın... Kuzu kızartması vardı, üstüne de dolmayı yiyince...

— Ne dolması?

— Zeytinyağlı patlıcan dolması... Beş mi, altı mı, yedi mi dolma yedim.

— Zeytinyağlı değil mi?

— Evet...

— Hafiftir, dokunmaz. Başka ne yedin, başka?

— Üstüne de birazcık makarna... Kaşar peynirli fırında makarna... Yahu, sirke dokunur mu?

— İçtin mi?

Yazısız

Şarap Olimpiyatları bu yıl memleketimizde yapılıyor. — Gazeteler —

— İşte 1964 dünya şampiyonu!

— Hayır... Salatanın içinde vardı...

— Bilâkis, sirkeli salata hazmettirir...

— Ama acı biber vardı için-de... Üstüne maden suyu da iç-tim ama...

— Sen bir iyice düşün bakalım, ne yedin?

— Ne yedim? Ne yedim? Ne yedim? Yemedim, içtim... Viskiyle soda içtim, sonra midem kaynadı, bir bardak setliç içtim, üstüne de bir kaşık karbonat yuttum ki... Haaaa, yahu biz lokantada kebap yemiştik, sonra ben üç tane de lahmacun yedim... Bir de şişli pilâv, hem de bulgur pilâvı... Çok da hardal aldım, ben eti hardallı severim... Bak, şimdi bile bir elimde telefon, öbür elimle hart hart kaşınıyorum. Suböreği yemiştim, ondan mı oldu acaba? Çiroz salatası yemiştim ama, o bir şey yapmaz...

— Yapmaz...

— Nohutlu işkembe? Geçenlerde canım çekti. Hanım, havalar sıcak, yenmez, dedi ama, istedim işte... Pek de güzel yapmışlar...

— Çok mu yedin?

— Yooo, iki tabak...

— Doktor neden olmuş diyor?

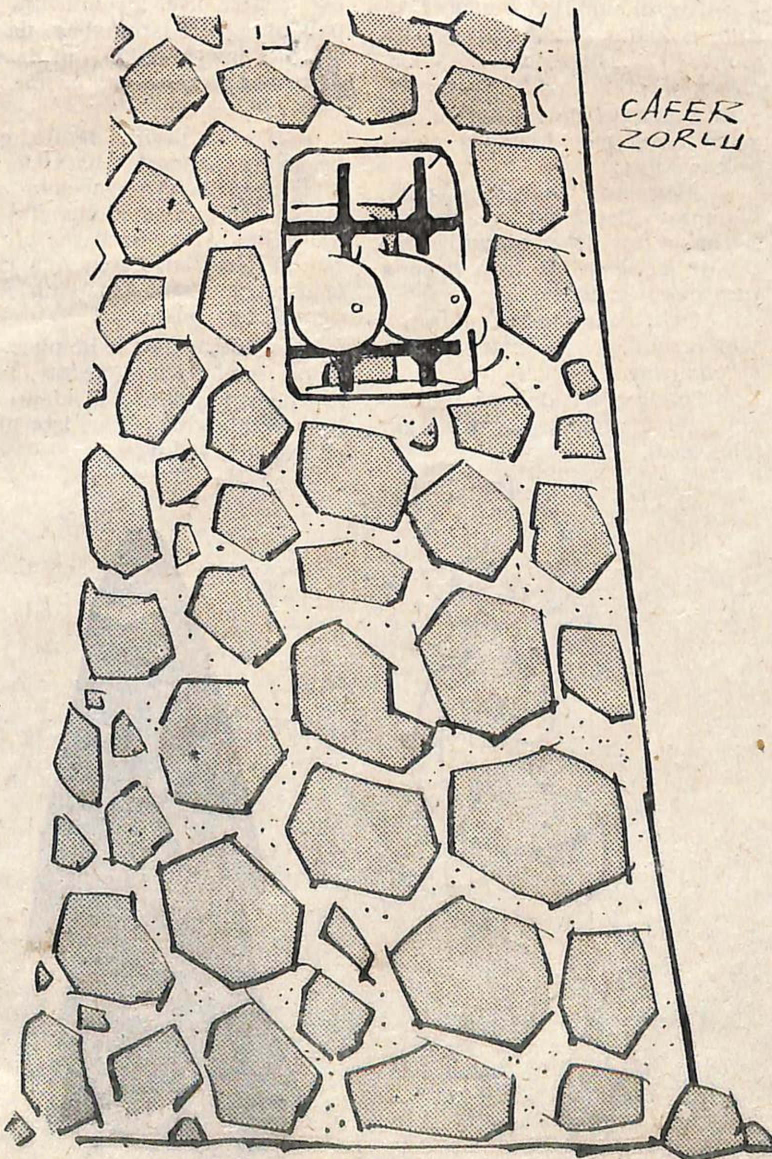
— Neler yediğimi söyledim de doktora, «gıdadan olamaz, zararlı zir şey yememişsiniz» dedi. Sakın turşudan olmasın?

— Ne turşusuydu?

— Karışık... Üstüne de badem ezmesi yemiştim...

— Badem ezmesi kaşındırsa şekerci dükkânları kapanırdı...

— Acaba neden ürtiker oldum?..

Dansöz Aysel Tanju cezaevine girdi. — Gazeteler —

— İyice düşün bakalım, neler yedin bugünlerde?

— Öyle zararlı bir şey yemedim, zaten bilirsin iştiham da yoktur... Eğer fazla bir şey yersem kırk yılda bir, hazmettirsin diye üstüne yoğurt yerim.

— Kuzum sen, son günlerde ekmek yedin mi?

— Ekmek mi?

— Ekmek...

— Ne ekmeği?

— Bayağı ekmek, hani fırınlardaki ekmekten...

— Ekmek dokunuyor bana... Şişmanlatıyor da... Onun için ben sandviç yerim, her yemekte bir sandviç ekmeği... Ya da bir dilim francala... Haaaa, tamam, yedim ya... Ekmek yedim sahi... Misafir gelmiş o gün eve, evde francala kalmamış, fırında da yokmuş... Aksilik işte, mezecide de sandviç ekmeği bulamadılardı o gün... Ben de yarım dilim öbür ekmekten yedim.

— Tamam... Sen ondan kaşınıyorsun kardeşim, senin kaşıntın ekmekten... Doktora ekmek yediğini söylemiş miydin?

— Yooo, hatırlamadım ki... İyi ki senin aklına geldi... Evet, ekmekten ürtiker oldum... Kaşınmaktan derimi kazıyacağım... Bir görsen halimi...

— Sen yine dua et ki, yarım dilim ekmek yemişsin de kaşınıyorsun, ya bir dilim yemiş olsaydın, çifte atar, kişnerdin... Hadi yine ucuz atlattın sayılır... Geçmiş olsun Rıfatçım...

— Teşekkür ederim caaaanım...

— Ben seni yine ararım... Allasmarladık...

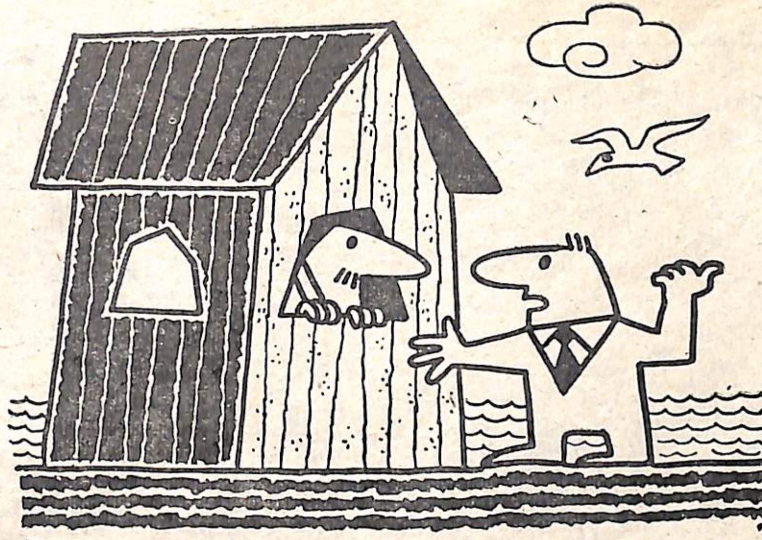
— Allaha emanet ol caaanım...

Aziz NESİN

TARİFE AVI

Zeyyat Selimoğlu

SABAH gazetelerinde Şehir Hatları yaz tarifesinin satışa çıkarıldığını okur okumaz ilk işim Ada vapur iskelesindeki gişeye uğrayıp bir tarife istemek oldu. Gişedeki memur zayıf, gözlüklü, asık suratlı, çabuk aksileşecek tiplerden. Bileti bile sadaka verir gibi lûtfedip uzatıyor. Bu tip adamlarla konuşurken çok dikkatli olmak gerekiyor. Çünkü hemen tersleri döner, bir daha da akla karayı seçerseniz tekrar tersyüz edebilmek için. Adamın yüzünü görür görmez doğrusu bir tarifeye sahip olabileceğime pek de inanamamıştım ama, bir deneyelim dedim. Bilet aldıktan sonra:

— Affedersiniz, dedim - ne bileyim, af dilemeden, özür dileyip suçlu gibi görünmeden de kolay kolay tarife istenmiyor - acaba bir tarife var mı?

Tamam, umduğum başıma geldi. Gözlüklerinin üzerinden ters ters baktı. Hem de öyle bir baktı ki ossaat anladım kolay kolay bir tarifeye sahip olamayacağımı.

Tok bir sesle:

— Yok, deyip kesti attı.

— Hani ilânı çıktı da dedim.

— Yok, dedik ya dedi tekrar, vardı ama yok.

— Fakat daha bugün çıkmadı mı piyasaya?

Çok konuşma der gibilerden bir hareket yaptı:

— Bize kırk tane kadar gönderdiler, sabah erkenden bitti, hepsi satıldı.

— Kırk tane mi? dedim, koca Adaya sadece kırk tarife mi? Herhalde eşantiyon göndermiş olacaklar.

Daha da terslendi.

— Ne eşantiyonu yahu, dedi, tarifenin adı eşantiyon mu oldu, eşantiyon meşantiyon değil, bal gibi yaz tarifesi..

Çaresiz bir de Köprüdeki gişeye uğramak gerekiyordu. Vapurdan çıkar çıkmaz gişeye doğruldum. Tarife bu, kolay kolay ele geçmez, koşturmak gerek.

Köprü gişesindeki memur daha bir lâftan anlar gibi görünüyor, sakin, babacan bir adam. Konuşurken kızdırmamak için öyle inceliyorum ki handiyse iğne ipliğe döneceğim. Eee, tarife bu, üstelik de yaz tarifesi, başka şeye benzemez. Ters tarafına rastlar da vermezse ne yaparsın, oturur kış tarifesinin çıkmasını beklersin altı ay. Bekletir mi bekletir.

— Lûtfen bir yaz tarifesi verebilecek imkânınız var mıdır acaba?

Baktım, memurun ağzı yavaş yavaş açılıyor gibi, yüreğim küt küt atıyor, ha konuştu ha konuşacak, heyecanla bekliyorum. Bir süre yüzüme bakıp darılmış gibi çevirdi başını.

Hay Allah bir pot mu kırdım, bir daha sorsam mı acaba? Kızar mı kimbilir? Belki de kızmaz. Ama ne yapayım, kızarsa kızar, kızacak diye tarife almayalım mı yani?

— Bay memur, acaba bir yaz tarifesi..

Dalgın dalgın baktı yüzüme.

— Astık, dedi, astık, tahtada asılı..

— Hayır, öylesi değil, ben satınalmak istiyorum, ev için..

Gözlerini şöyle yavaş yavaş gözlerime dikip yine dalgın:

— Alamazsın, dedi.

Hoppalaaaa.. Neden alamaz mışım yahu? Birden kızmağa başlamayayım mı? Hani geçimsizlik de çıksın istemiyorum. Ama soğukkanlılığın da bir derecesi var tabii.

— Neden alamıyor muşum? dedim, o kadar pahalı bir şey mi yani? Hem istediğime göre alacağım elbet.

Yine dalgın dalgın baktı. Bereket onun hiç kızmağa niyeti yok, sakiiin..

— Alamazsın kardeşim, dedi, alamazsın dedik mi alamazsın, herhalde bir şey biliyoruz biz de, değil mi ya? Burada boşuna oturmuyoruz elbet.

— Peki ama, neden alamıyayım canım, dedim, madem satışa çıkarıldı.

— Satışa çıkarıldı ama alamazsın işte. Biz alamazsın dedik mi alamazsın.

Şöyle yan gözle önündeki masaya bakınca bir de ne göreyim, masanın sağında tepeleme tarife. Kan beynime çıktı sandım. Kendimi zor tutuyorum hani. Düpedüz engizisyon, temerküz kampı eziyeti. Sadist bir herife mi çattık nedir? Hani geçimsizlik de çıksın istemiyorum ama, artık bu kadarı da..

Sesime sakin bir ton vererek:

— Sizi şikâyet etmek zorunda kalacağım, dedim, masanız tarife dolu. Nasıl alamaz mışım bakalım? Umum Müdüre kadar bile çıkarım inadım tutarsa..

O yine sakiiin, kılının bile kıpırdayacağı yok.

— Yine alamazsın, demesin mi..

Artık burama geldi. Elimde bir baston olsa, gişenin önü kapalı olmasa, adamın başı da dışarı uzanmış olsa, şeytan da vur dese, hani kaldır vur başına bir tane.

— Bak kardeşim, dedim, galiba senin şakacılığın üstünde bugün, oysa benim acelem var. Başka bir gün istediğin gibi şakalaşalım. Ama şimdi ver bir tarife de gideyim. Zaten Ada iskelesinde de alamadım, sinirlerim depreşecek büsbütün.

Yine dalgın dalgın bakıyor yüzüme, hani gözler vardır, insanın üzerine dikilir de adamı delirtecekmiş gibi bakar, işte o çeşit gözlerle bakıyor.

— Alamazsın, ne ben verebilirim ne de sen alabilirsin, ben veremem, sen de alamazsın.

— Peki ama neden alamıyayım yahu? Uzat şuradan bak nasıl alırım.

— İzahat vermeğe mecbur değilim ama, madem o kadar merak ettin, neden alamıyacağını söyleyeyim sana. Bunları Umum Müdürlük bize eksik göndermiş, yeniden sayıp kaç tane olduğunu tespit edip fişe işlemeden satışa çıkarmamamız için ikinci bir emir aldık. Anladınız mı şimdi neden alamazsın. Gördün mü alamazsın işte, ya.. Biz boşuna oturmuyoruz burada.

— Bana bir tane ayırıverseniz de bari iki gün sonra uğrayıp..

— Olmaz kardeşim, olmaz öyle şey, usule aykırıdır yapamayız, satış emrini alır almaz parayı veren düdüğü çalar, öyle ayırmak falan yok. Bakkal dükkânı mı burası?

— Peki, ben bir tarife edinemiyecek miyim yahu, nasıl olur, bütün gün tarife peşinde mi koşayım?

Yine dalgın, sakiiin, hiçbir şey olmamış gibi, sinirlenecek hiçbir şey yokmuş gibi bakıyor yüzüme.

— Koştursan da şüpheli kardeşim. Çünkü tarife zaten az basılıyor, Umum Müdürlük ne yapsın yani, herkese tarife yetiştiremez ya, satışa çıkar çıkmaz kapanın elinde kalıyor. Şimdi emir gelir gelmez bunlar peynir ekmek gibi gider. Kapanın elinde kalır.

— Aşağı yukarı ne zaman satışa çıkarırsınız, bileyim de bari belki burada bulunur alırım bir tane.

— Bak o iş hiç belli olmaz işte.. Bakarsın emir yarın öğleden sonra gelir, derhal satışa başlarız, dakkanın içinde de tükenir mübarekler, istersen sabahtan gel bekle, bakarsın emir öğleden sonra gelir.

— Ya ertesi güne kalırsa..

— Ee, ne yapalım, kalır kalır, o zaman ertesi sabah gelir beklersin.

Olacak iş değil, galiba bir yaz tarifesi edinemiyeceğiz bu gidişle. Memur, sakiin, dalgın, hiçbir şey olmamış gibi duruyor hâlâ. Bense sinirden içimi yiyorum. Son bir umut parıldadı.

— Diğer gişelerde bulamaz mıyım acaba?

— Bulamazsın, çoktan satılmış bitmiştir. Kaç saat oldu satışa çıkarılalı baksana. Ama dur, efendiden bir adama benziyorsun, mecbur değilim ama, bir yol göstereyim yine. İstersen sana bir Anadolukavağı bileti keseyim. Hemen atla git, gelen gideni az olduğundan bulursan yine orada bulabilirsin. Nasıl ister misin, keseyim mi bir Anadolukavağı?

Hay Allah razı olsun, imkân olsa tutup adamı öpeceğim, ama gişenin penceresi müsait değil bu kadar fazla sevinmeğe.

— Bes birader kes, tarife satılan bir yer olsun da neresi olursa olsun.

Bileti aldığım gibi uça uça koşuyorum vapura. Eee, tarife bu, üstelik yaz tarifesi, başka şeye benzemez, koşulur da uçulur da..

Yazısız

7 gün

Çizmeye bağlı!

PAZARTESİ :

Koçero öldürüldü. Ve gazetelerimizde bitmez tükenmez gibi görünen bir tefrikanın altına bir kelime yazıldı: Son!

Koçero bir su testisi idi ki su yolunda kırılması alın yazısıydı. Günlerden bir gün, ya polisin, ya jandarmanın namlusundan çıkacak bir kurşunla öteki dünyayı boylaması mukadderdi Nitekim öyle oldu.

Gazetelerde okuduk ki, Bat manda petrol kampını arkadaşlarıyla basan Koçero, bir tüfeğin kurşunları altında can vermiş...

Ama tüfeğin cinsi ne?

Av tüfeği.

Koçeroyu vuran?

Kampta kendisini savunmak istiyen bir sivil.

Şu tersliğe bakın siz...

Öteyanda Adana'da gençler bir dernek kurmuşlar: «Koçeroyu Sevenler Derneği.» Göğüslerine Koçeronun resmini asacaklarmış; Çünkü Koçero fakir fukaraya yardım eden bir kahramanmış ve zalimlerin düşmanıymış...

Ne dersiniz? Bir süreden beri Türkiye, dalları yerde, kökü havada Tûba ağacına döndü. Bu tersine tersine gidiş içinde, doğrular eğri, eğriler doğru görünmeye başladı. Bektaşiye:

— Kıyamet kopunca dünyanın altı üstüne gelecek, demişler.

— Gelsin, demiş, belki altı üstünden daha iyidir.

Baba Erenler'in sözü gün geçtikçe aktüalite oluyor.

SALI :

Göğüssüz mayoların hızı gittikçe artıyor. Hangi gazeteyi hangi sabah açarsanız açın, tek parçalı bikiniler için sütunlar dolusu yazı... Bu yeni mayolara bir de ad takıldı: Monokini!

Amerikalı mizah ustası Art Buchwald, eline iki fotograf almış. Biri monokini giymiş bir kadın fotoğrafı, öteki göğsü çıplak gece tuvaleti giymiş bir kadın fotoğrafı... Bunları rastgeldiği kişilere gösterip fikirlerini alıyor. Adamın biri resimleri görünce:

— Bu yeni moda çok parlak bir fikir... demiş.

— Neden?

— Hiç olmazsa Amerika'da papazlara iş çıkacak...

Gerçekten de kilisenin yeni mayolara karşı büyük tepkileri oldu. Papazlar bu günahkâr kıyafeti lânetlemekte birbirleriyle yarış ettiler. Ne fayda!.. Monokiniler yayıldıkça yayılıyor. Mağaza vitrinlerinde görüldüğü an satılıyor. Bu rağbete şaşanlar var:

— Nasıl giyiyorlar bu mayoları ve elbiseleri? Çünkü bu bir imkân meselesi! Her kadın giyemez ki, çoğunun terbiyesi müsait değildir, çoğunun da göğüsleri...

Doğru söze ne denir!

ÇARŞAMBA :

Bir yabancı gazete ise bu konuda bir Katolik papazı ile konuşma yapmış. Muhabir sormuş:

— Bir plâjda monokini giymiş bir kadın görseniz ne yaparsınız?

Papaz cevap vermiş:

— Yanına gider, gözlerinin içine bakar ve «bu Hristiyanlığa yakışır mı?» diye sorarım.

Peki, ya monokiniyi giyen dilber yanına gelen papaza göğüslerini kovboy tabancası gibi çevirip de:

— Papaz efendi Hristiyanlığa yakışmaz, ama bana yakışır... derse ne olacak?

Nasrettin Hoca kadınların boyanması aleyhinde bulunurken cemaatten biri:

— İyi ama hoca senin hanım da boyanıyor... deyince bozmamış:

— Yakışır haspaya...

Monokinileri yakıştıracak olan da var. Tanrı cümle erkekleri böylesinden korusun. Âmin.

PERŞEMBE :

Tanju Gürsu ile Özden Çelik (İki yerli filim yıldızı) arabalarını bir mağazanın önünde parketmek istemişler. Dükkân sahibi «Yasaktır» demiş.

— Sen ne karışıyorsun?

— Yasaktır. Dükkânın önünü kapıyorsunuz.

Olurdu, olmazdı, diye tartışırken, delikanlılar:

— Biz gönüllerde taht kurmuş kıralız, filimciyiz, bize kimse dokunamaz... diye başlamışlar adamcağıza vurmaya... Ve etraftan yetişenlerin yardımıyla polise teslim edilmişler.

Sizin anlıyacağınız, bizim kıralların kırallıkları pek kısa sürmüş, halk bir hükümet darbesi yaparak tahtlarını yıkmış, kendilerini de emniyete teslim etmiş.

Şöhret şarap gibidir, içtikçe başdöndürür, başdöndürdükçe de ayakta durmak zorlaşır. Bu alanda ne kıralların tahtı yıkıldı, tâcı perişan oldu. Bizim genç kırallar hemen arabalarını çekip gideceklerdi Çünkü en önce kırallar kanunlara uymak zorundadırlar. Onların örnek olması gerekmez miydi halka?

CUMA :

İstanbul Amerikan Kız ve Erkek Liseleri bir dergi çıkarıyorlar, adı: İzlerimiz.

Son sayısındaki bir şiirden birkaç mısra:

Bıkrnçkbmouey
Eşldkaei irnc
Maaarnlydgei

Bir yengeç ezdim
Kaldırım taşıyla
Gülüyordu
Soğuk karanlığında suların
Bir yengeç ezdim
Sen farkında değildin

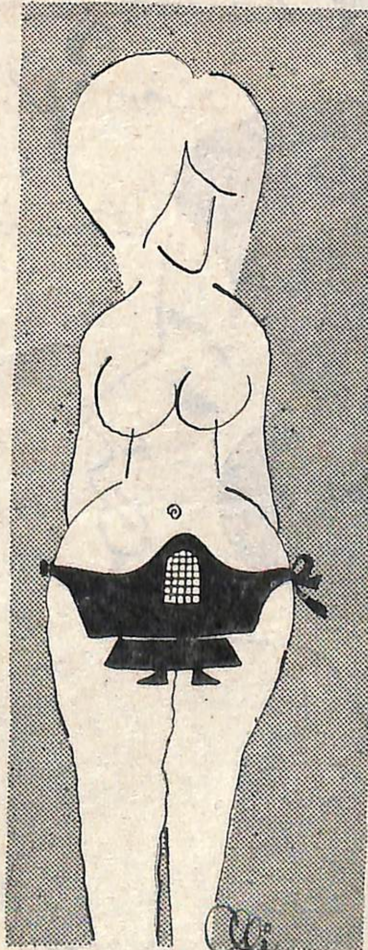
Bir kere en baştaki üç mısraı dizgi hatâsı sanmayın. Aslı gibidir. Ondan sonraki mısralara gelince doğrusu biz bu öğrenciyi çok ayıpladık. Niçin eziyor zavallı hayvanı? Yazık değil mi?

Yengece:

— Niçin yan yan yürüyorsun? diye sormuşlar.

— Serde kabadayılık var... demiş.

Kimbilir belki de genç şair, bu kabadayılık yüzünden yengeci öldürmüştür. Ama bu cinayetin sonunda oturup bir de şiir yazmak mı gerek?

Yazısız

CUMARTESİ :

Hariciyecilerimiz İsmet Paşayı bile kızdırmışlar. Gazeteler böyle yazıyor. Papandreu'nun demecini Vaşington'dan New-York'a yirmi dört saatte getirebilmişler. Yani İnönü, demeci bir gün sonra okuyabilmiş. Tercümanlarımız bir felâketmiş. Organizasyon işleri sıfırmış...

İsmet Paşa:

— Bunları hiç unutmıyacağım... demiş.

Hepsi suçlu suçlu önlerine bakmışlar.

Hariciyenin durumu zaten bir meçhul değildi. Kırk yıldan beri yazılan çizilen şey... Hattâ Turhan'ın bir karikatürü var: Hariciyecilerin hepsini bir koğuşa yatırmış, üstüne de yazmıştı:

Dokuzuncu Hariciye Koğuşu!

Ama İsmet Paşa'nın bu acı gerçeği anlaması için on dokuz bin kilometre katetmesi lâzım geldi. Ve bu uzun gezinin sonunda:

— İki şeyle dış politika olmuyor. Biri bozuk iktisat, öteki kötü hariciye... demiş.

Tevekkeli çok yaşayan değil, çok gezen bilir, demişler. Ah! İsmet Paşa, şu seyahati niçin daha önce yapmadı! Biz ona yanıyoruz.

PAZAR :

Aysel Tanju reklâm yapayım derken hapishaneye düştü. Dansöz, Büyükdere asfaltında soyulduğunu iddia etmiş, polis tahkikat açmıştı. Neticede Aysel Tanju'nun reklâm yapmak için polisi oyaladığı, vasıta etmek istediği belli oldu, ve tevkif edildi.

Ne yapmış Tanju üç gün kaldığı mevkufhanede?

Hiç... Gene göbek atmış, dansetmiş, öteki mevkuflar da alkış tutmuşlar.

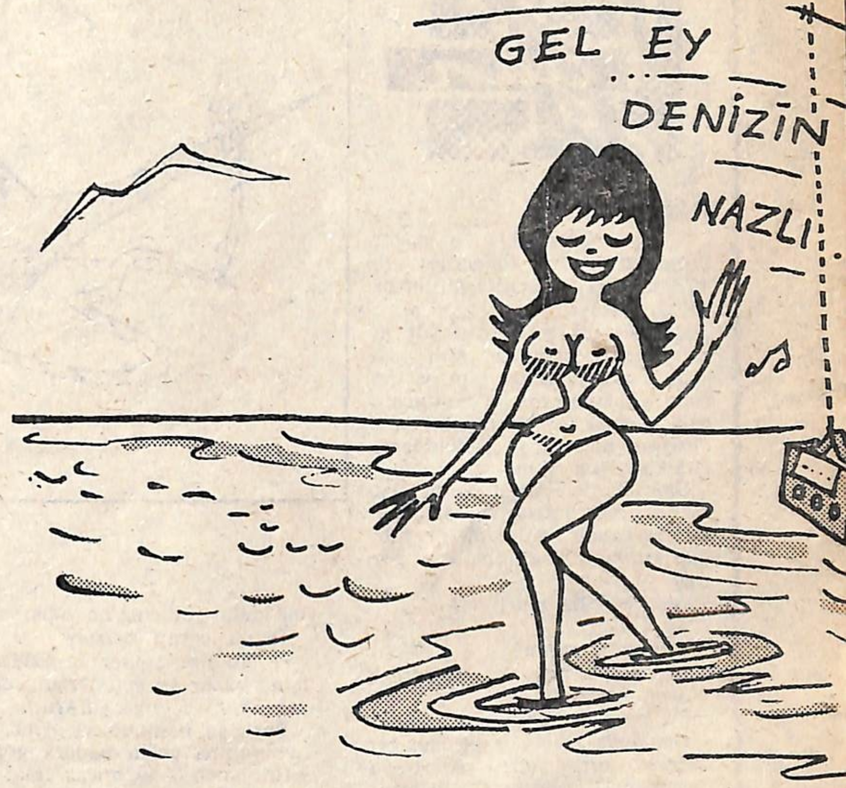
Eh... İnsanın elinde böylesine sanat oldu mu hapishane bile vız gelir ona. Hani oynamak ve oynatmak için de en iyi yer hapishanedir. Aysel Tanju bunu ispat etti. Oynamak için nazlanıp «Yerim dar, yenim dar» diye bahaneler uyduran kimselere ders olsun. Gönül istedi mi samanlık değil, hapishaneler bile seyran oluyor. Üstelik muradına da erdi Tanju..

Muradı «reklâm yapmak» değil miydi? Bütün gazeteler ondan bahsettiler.

Bakın biz bile ondan söz açıyoruz. Hapishaneye girmese idi bu sütunlarda işi ne onun?

— Ne bekliyorsun, gel top oynıyalım... Elbet bizi de transfer edecek biri çıkar!

Tavsiye

Gözleri, gün geçtikçe bozulan Erol tanıdığı bir gözlükçüye gider ve kendisine bir göz doktoru tavsiye etmesini söyler.

Gözlükçü, tanınmış bir mütehassısın adresini verir. Erol, tarif edilen yeri bulur. Kapıyı çalar, karşısına çıkan beyaz gömlekli adama, hemen derdini açar;

— Doktor, gözlerim gittikçe bozuluyor, nerde ise miyop olacağım, aman, bana ne tavsiye edersiniz?

— İlk önce sigarayı bırakacaksınız, az yemek yiyeceksiniz, içkiyi azaltacaksınız, dokuz saat uyuyacaksınız, gece hayatına paydos ve sonra iyi bir göz doktoruna gideceksiniz. O da üstümüzdeki katta oturuyor, ona gidin, ben mühendisim!

* * *

Geçmiyor

Saf bir köylünün bir saattir yaya kaldırımda, bir aşağı, bir yukarı gezindiğini gören birisi, merak ederek yanına yaklaştı ve niye beklediğini sordu.

— Arabalar geçsin de karşı tarafa öyle geçeyim, dedim. Bir saattir hiçbir arabanın geçtiği yok..

* * *

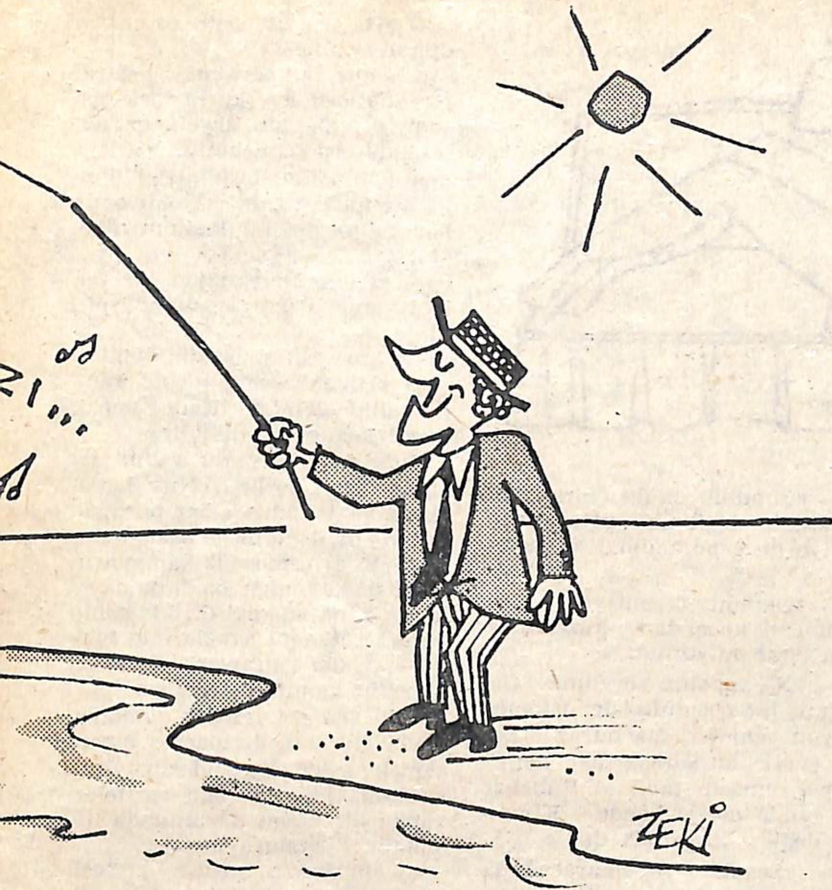
Tehdit

Genç kız, gittiği memleketten iki yıldır dönmeyen nişanlısına şu mektubu yolladı:

«Artık daha fazla beklemiyeceğim, babanla evleneceğim, annene olan sevgini biliyorum, ona göre davran!»

— Kızım, gece yarısı e
görürse ne der?
— Ne demeğe hakkı var

z

...yorsun... Apartıman sahibi

... Onun oğlu ile beraberdim!..

Mükâfat

Kadın okuduğu gazeteden başını kaldırdı, kocasına:

— Bak, dedi, zengin bir erkek kendisiyle evlenmeyi reddeden kadına bütün servetini bırakmış.

Kocanın cevabı hazırdı:

— Bir de derler ki dünyada iyilik bilen yokmuş!

* * *

Plâjda

Sırnaşık delikanlı, bikini mayolu güzel bir genç kadının yanına sokuldu:

— Şey.. Size yüzme öğretebilir miyim?

— Fakat ben yüzmeyi biliyorum, hem de çok iyi.

— Öyle ise siz bana öğretin!.

* * *

Çıplaklık merakı

İki sevgili, resim sergisini geziyorlardı. Genç kız, delikanlının Nü tabloları önünde uzun uzun durduğunu görünce, kulağına eğildi.

— Demek bu çıplaklardan hoşlanıyorsun?

Delikanlı başını salladı:

— Evet.

— O halde burada, bu sıcakta ne duruyoruz? Hemen bir taksiye atlayıp plâja gidelim.

* * *

Şikâyet

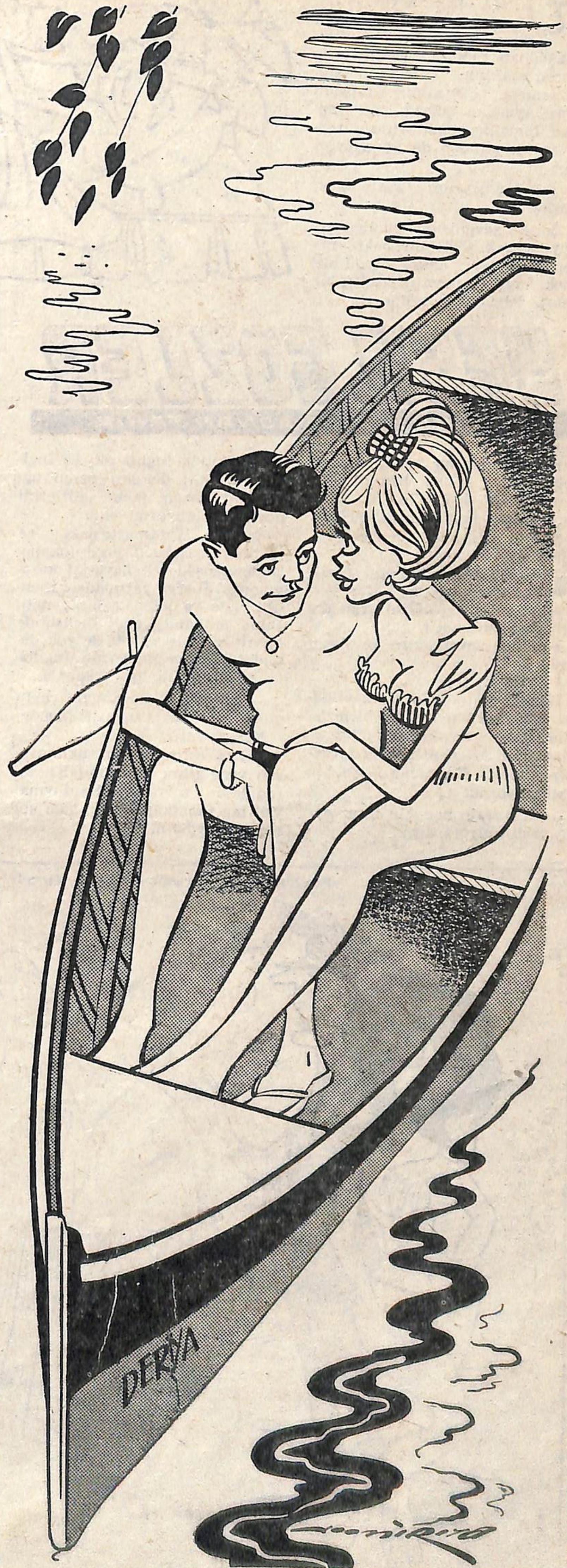
Mahkûm gardiyanı çağırdı:

— Yemekten şikâyetim var dedi.

— Ne gibi?...

Koskocaman bir eğe ve tabancayı göstererek:

— Ekmeğimin içinden neler çıktı baksanıza!...

— Vakit kaybetmemek için dün bıraktığımız yerden başlıyalım!.

TENHA bir yerdeydiler. İkisi de öpüşmek ihtiyacını duymuştu birdenbire. Sarmaş dolaş oldular. Sonra genç kadın ellerinin titrediğini belli etmemeğe çalışarak çantasını açtı. Aynasını çıkardı. Bir yandan dudaklarındaki ruju düzeltiyor bir yandan da konuşuyordu:

— «Bayılıyorum senin yeşil gözlerine.»

Beriki, sevgilisinin elinden aynayı alarak şöyle bir baktı. Zaten bask tipi kasketini düzeltmek, boynuna mavi ipekliden bir eşarp bağlamak, beline de kır-

YEŞİL GÖZLER

PİTİGRİLLİ'DEN: ADNAN TAHİR

mızı yünlüden bir kuşak sarmak için aynaya sık sık bakardı. Fakat gözleri yeşil değildi. Pasaportundaki ilgili hanede de gözleri için «Kestane rengi» diye bir kayıt vardı.

Bütün bunları dikkate alarak kendine güvenen bir sesle:

— «Benim gözlerim yeşil değil» diye itiraz etti.

Kadının cevabı kısa ve kesin oldu:

— «Hayır, yeşil.»

Zaman geçtikçe birbirlerini daha çok sevdiklerini ve birbirlerine karşı duydukları ihtiyaç nispetinin arttığını pekâlâ farkediyordular. Kadın da ikide bir tekrarlıyordu:

— «Gözlerin her gün biraz daha yeşil oluyor» diye.

Bir okulda İngiliz dili ve İngiliz edebiyatı dersleri veren öğretmen hanım onun gözlerini böyle görünüyordu işte.

Erkek Montmarte'daki ve Montparnasse'daki gece lokallerinde dansederek hayatını kazanıyordu. İberya yarımadası menşeli sade ve iddiasız bir gençti. Buna mukabil kendi ölçüsünde belirli bir hassasiyeti de yok değildi. Sahiden seviyordu İngilizce öğretmenini. Kaç defa:

— «Bırak şu kocanı da çekip gidelim beraber» demişti ona.

Nereye mi?...

Aklına estiği zaman, aklına esen yere gitmek bakımından tereddüdün zerresini bile duymayan bir sanatkâra böyle sual sorulur muydu hiç?...

— «Şimdilik okulu bırakmak niyetinde değilim» diye cevap veriyordu genç kadın... «Kocamı da...»

— «Okulun önemi yok... Ben seni asıl kocandan kurtarmak için ısrar ediyorum...»

— «Ne yapalım sevgilim... Gecikmiş bir tesadüfe ister istemez boyun eğmeğe macburuz... Daha evvel karşılaşsaydık netice böyle olmazdı tabii... Kabahat ne sende ne de bende... Kimsede değil... Kocamda da...»

— «Sensiz yapamayacağıma kesin olarak kanaat getirdim artık... Seni bir başkası ile paylaşmağa tahammülüm yok. Benim kollarımın arasından çıkıp başka birinin kolları arasına büzüldüğünü düşündükçe deli divane oluyorum. Benim için söylediğin kelimelerin aynını eve gittiğin zaman ona da söylüyorsun... Evet, aynı dudakların söylediği aynı kelimeler... Sonra bu dudaklarla beni de öpüyorsun onu da...»

— «Hayır... Söylemiyorum da öpmüyorum da...»

Kadının bu cevabında erkeği tereddütlerinden kurtarmak gayesiyle olmaktan ziyade ondaki tereddütleri büsbütün arttırmak için üstüne basılmış güdümlü bir ifade vardı. Çünkü o da her kadın gibi bir kadındı nihayet.

— «Benim hayatımda bir tek kişi varsa o da sensin... Emin ol...»

—« Ama asıl malsahibi öteki...»

— «Hiçbir erkek hiçbir kadına sahip olamaz... Kadın ancak kendi kendinin sahibidir.»

Kıskançlık, erkeğin yalnız sesinde değil, gerilen çehre hatlarında ve takallüs eden parmaklarında da ürpermeğe başlamıştı:

— «Kocan, mevcut kanunların kendisine tanıdığı haklara dayanarak sana istediği ölçüde sahip olmak yetkisini avuçlarının içinde sıkı sıkı tutuyor. Halbuki düpedüz kanun dışı bir şey bu... Çünkü sen en arzusuz zamanlarında bile onun arzularına boyun eğmek mecburiyetindesin. Seni, kocasına karşı gerekli vazifeleri yapan bir kadın durumunda düşündükçe kuduruyorum.»

— «Farkında mısın?... Yeşil gözlerin her gün biraz daha güzelleşiyor... Bayılıyorum bu yeşil gözlere...»

Böyle söyledikten sonra Shakespeare'in bir cümlesini tekrarlamıştı:

— «Yeşil gözlerin kıskançlığı...»

* * *

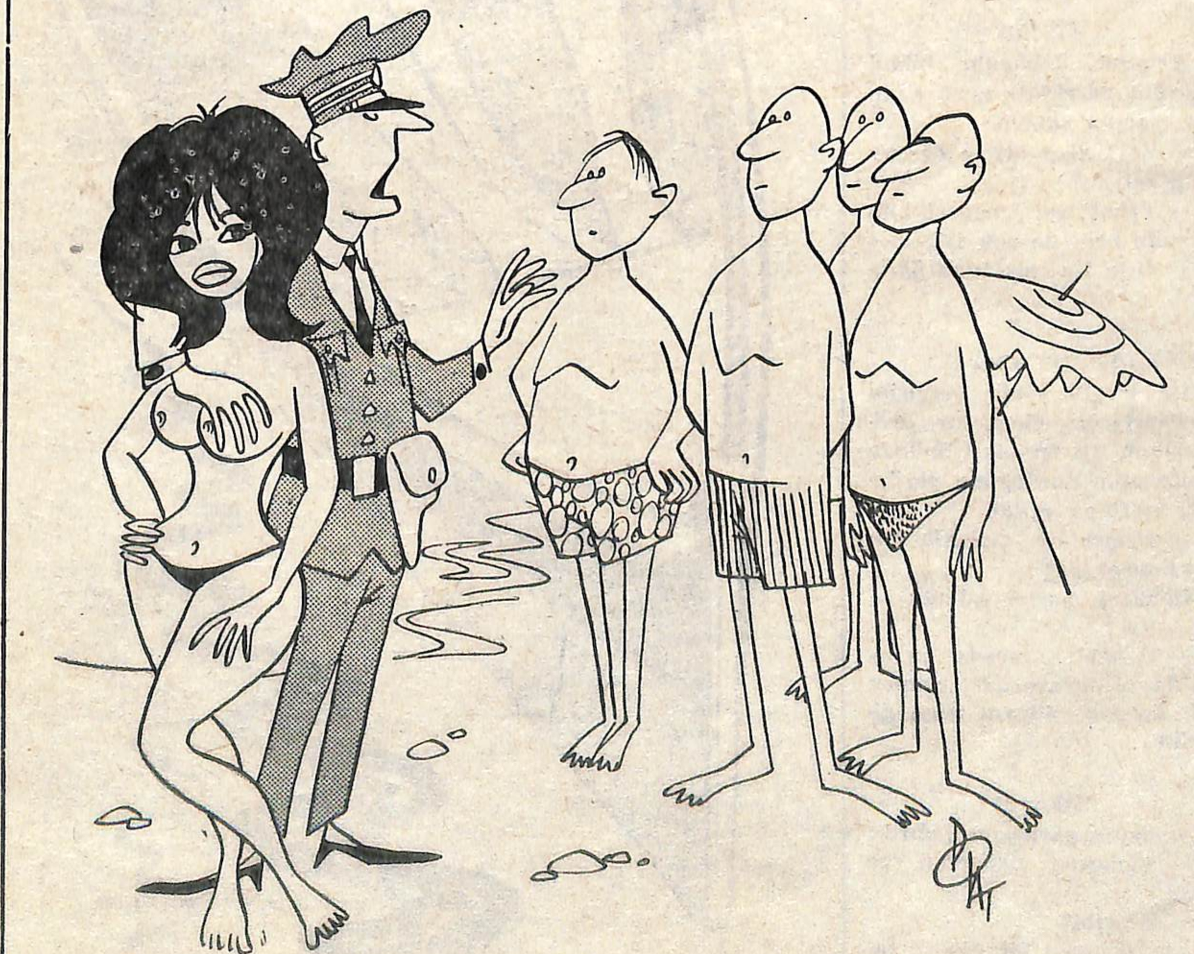
Kocanın sadece lâfı edilmişti o güne kadar. O da diğer bütün kocalar gibi bir koca olmalıydı. Karısının durumundaki değişikliği pekâlâ görüyor fakat merak etmiyordu. Bir öğretmenin okuldaki mesai saatleri dışında katıldığı mesleki toplantılar da olabilirdi, verdiği hususi dersler de. Aradığı bazı şeyleri bulmak için zaman zaman kütüphaneleri de dolaşması gerekiyordu tabii... Sonra çeşitli konferansları da unutmamak lâzımdı... Bir çay içmek, iki de lâf etmek için bir arkadaşının evine de gitmiş olabilirdi... Kendisi de boş değildi zaten... Harp Malûlleri Derneğinde bir vazifesi vardı... Neydi acaba?... Neyse neydi... Bir vazifeydi işte... Gidip geliyordu. Boşta gezen bir adam olsaydı bile karısının katıldığı toplantılarda bulunmazdı yine... Ne yapacaktı oralarda... Bir sürü mesleki tartışma... Üstelik de İngilizce... Tanrı korusundu onu...

Tanıdık çevrelerin ifadesine göre karı koca arasında geçimsizliğin zerresi bile yoktu. Her hususta mükemmel anlaşıyordular. Genç kadın kendi masraflarını karşılayacak kadar para kazanıyordu zaten... Adamın dernekten aldığı para dışında bir de hatırı sayılır malûl maaşı vardı.

Boynu mavi eşarplı, beli de kırmızı kuşaklı bask delikanlısı genç kadına bir kerecik olsun sormamıştı:

— «Kocan hangi muharebede yaralanmış?... Aldığı madalya yaptığı hangi yararlığa karşılık verilmiş?... Neresinden yaralanmış?... Ağır mı yoksa hafif bir yara mı bu?... Bir şükran borcu

Sutyensiz mayo yasak edildi. — Gazeteler —

— Dağılın bakalım, duruma el koydum!

olarak devletin ödediği malûl maaşı ne kadardır?...» diye.

Hayalini, rakip saydığı bir erkeğin istikametinde çalıştırmayı bir nevi tenezzül addediyor, fikirlerinin dönüp dolaşıp bu noktada toplanmasını önlemek için ne lâzımsa yapıyordu. Suratı nasıldı?... Ya boyu posu?... Tahmin etmeğe bile değer bulmuyordu bütün bu teferruattı.

Hiç görmediği halde böylesine kıskandığı bir adama gördükten sonra büsbütün tahammül edemeyeceği muhakkaktı.

Uykusuz kaldığı gecelerde aklına takılan ilk şey onların yatak odası oluyordu daima... Bu yatak odası aklına takıldığı için uykusu kaçıyordu belki de?... Ara yerde dört parmaklık bir mesafe bile bırakmayan müşterek bir karyolada yatıyorlardı tabii...

Kimdi bu koca?... Yakışıklı bir adam mıydı acaba?... Zekâ derecesi neydi?... Romantik, hassas, içli bir erkek de olabilirdi pekâlâ... Sert ve kaba herifin biriydi belki de?... Kadına karşı lâkayt da olabilirdi... Fazla düşkünlük de gösterebilirdi... Bu düşkünlüğün çeşitli safhalarını sadece tasavvur etmek bile korkunç bir şeydi.

Sevgilisi onu teskin etmek için bir kerecik olsun mutad tekerlemelere başvurmak lüzumunu duymamıştı şimdiye kadar:

— «Aramızda karşılıklı itimad hissinden başka bir şey yok... İki kardeş gibiyiz sadece... Benim, genç bir kadın olduğumu tamamiyle unutmuş görünüyor... Hatırlatma vazifesi de bana düşmez herhalde değil mi?... Kaç senedir mi bu böyle?... Kimbilir kaç senedir?...»

Uzandıkları divanın yumuşak derinliğinde en kendinden geçmesi gereken anlarda bile genç adamın içindeki kıskanç erkek yattığı pusudan başını kaldırıyor... Ve bütün istikametlere doğru tehdit savurmağa başlıyordu.

Kadına göre, böyle anlarda hiç cevap vermemenin çok faydalı bir şey olduğu tecrübeyle sâbitti. Hafifçe araladığı etli dudakları ile erkeğin yanaklarında, boynunda ve göğsünde dolaşıyor, ara sıra da mırıldanıyordu:

— «Deli... Kaçık...»

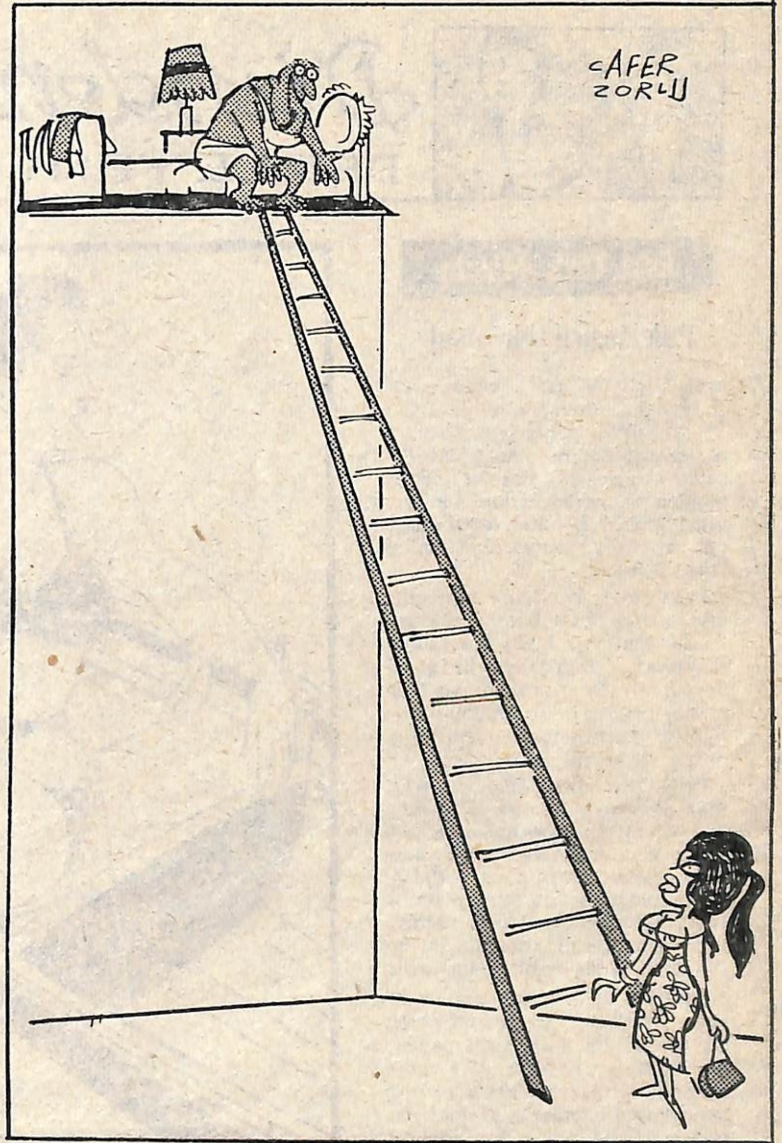
* * *

Kocanın kim olduğunu ancak gazetelerde çıkan ölüm ilânındaki hal tercümesinden öğrenebilecekti.

Bir cumartesi, güneş batmak üzereyken Etoile meydanındaki Meçhul Asker âbidesinin önünde kalb krizinden ölmüştü. Dernek arkadaşlarından bir grupla kutsal meşalenin alevi önünde kahramanlık günlerinin hâtırasını tazelemek için gitmişti oraya.

Ortada rakip ve rekabet diye bir şey kalmadığına göre genç adam müteveffa kocanın cenaze törenine de gidebilirdi pekâlâ.

«Seni artist yapacağım» diye bir kızın ırzına tecavüz ettiler. — Gazeteler —

— İşte şöhret basamakları güzelim! Hemen çıkmaya başla!..

Bayraklar, çelenkler, bando ve bir sürü nutuk...

Dönüşte, farkına varmaksızın bir eski muharipler topluluğunun arasına karışmıştı. Bir malül şöyle diyordu:

— «Kadının böylesine ancak romanlarda, filmlerde rastalanabilir... Harp yıllarında hemşirelik yapıyordu... Hastahanede tanışmıştılar... Sonra evlendiler... Gerçi arkadaşımız müstesna bir insandı... Fakat aldığı kızı değil çocuk anası yapmak, ona kadınlık zevklerinin zerresini bile tattırmak imkânından mahrumdu... Ve kadın bunu biliyordu... Fedakârlığın bu derecesi karşısında ben esas vaziyete geçer, selâm dururum arkadaşlar...»

* * *

Ölüm olayından sonra birkaç gün birbirlerini görmediler. Genç kadın İngiltere'deki annesini görmeğe gitmişti. Paris'e döner dönmez buluştular. Erkeğin ilk suali şu oldu:

— «Kıskançlıktan kahrolduğumu bildiğin halde hakikatı bunca zaman ne diye sakladın benden?... Bir insana boş yere ıstırap çektirilir mi?...»

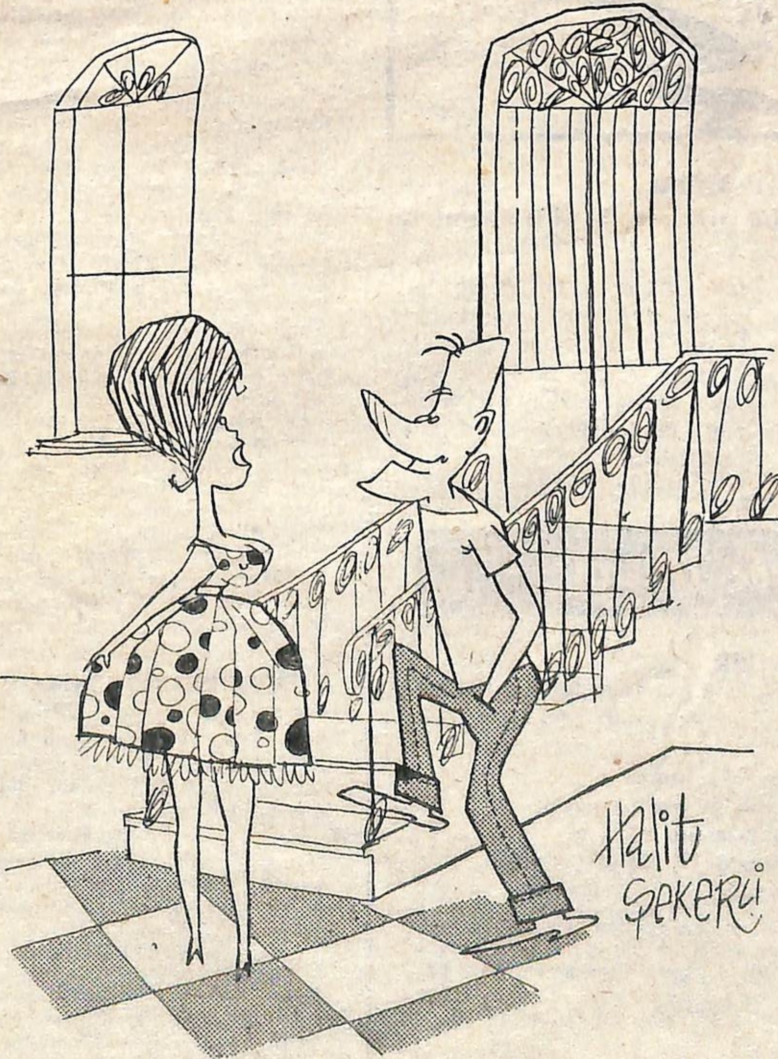
— «Dikkat et... Gözlerindeki yeşil renk kayboluyor yavaş yavaş... Durumu sana ilk gün de söyliyebilirdim ama, söylemedim işte...»

— «Neden?...»

— «Beni çok sevmen için çok kıskanman lâzımdı da ondan... Deli, kaçık sen de...»

Pitigrilli'den çeviren:
Adnan Tahir

Manisa'da avcılar Teyp kullanmağa başladılar. — Gazeteler —

— Gel sana yeni Teypimi göstereyim!..

Evinizdeki
NİŞAN, DÜĞÜN ve AİLE ZİYAFETLERİ
için
KONYALI
daima emrinizdedir.

(AK—135)

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Eski Türk Mizahı

Pek tesirli bir usul

DÜRÜSTLÜĞÜ, vatanseverliği, namusluluğu ve daha çeşitli yönleriyle seçkin bir devlet adamı olan Talât Paşa'nın, siyaset alanına girdiği günden sadrazâmlığının son gününe kadar, kendini kurtaramadığı zayıf bir yanı vardı: Komitacılık Ruhu.

Paşa'nın, benliğine yapışmış gibi görünen bu komitacılık ruhu ile ilgili bir hayli anı bulunmaktadır. Bunlardan birini, o devrin diplomatlarından ve başmabeyincilerinden Ali Fuat Bey (Görüp İşittiklerim) adlı kitabında şöyle anlatıyor:

Otuz Bir Mart olayı bastırıldıktan sonra hükûmet ve Meclis; bu olayın düzenlenmesinde asıl suçlu kişinin Abdülhamit olduğu kanısına varmış ve padişahı — Ne pahasına olursun olsun — tahttan indirmeğe karar vermişti. Oysaki üyeler arasında bu işe tümden karşı olanlar da vardı.

Âyan ve Millet Meclisi üyelerinin birlikte yaptıkları ortak bir toplantıda Sait Paşa; padişahın tahttan indirilmesi konusundaki karar taslağını okudu, bunu kabul edenlerin ayağa kalkmalarını rica etti. Salondakilerin onda dokuzuna yakını, kabul anlamında ayağa kalktılar. Yalnız bazı milletvekili hocalarla âyan üyelerinden üç beş kişi, red anlamında, yerlerinde inatla oturuyorlardı. Bu sırada Sait Paşa'nın yanında oturan Talât Paşa, milletvekili hocalara öylesine hışımlı bir bakışla baktı ki, neye uğradıklarını anlıyamıyan hocalar paldır küldür ayağa fırladılar.

Olayı dikkatle izliyen Sait Paşa, Talât Paşa'nın bu pek tesirli usulünden memnun kalmıştı. Yavaşça onun kulağına eğildi; âyan üyelerinden olup ta ayağa kalkmamakta ısrar eden sekiz on kişiyi işaret etti:

«— Pek mükemmel oldu efendim; dedi. Lütfen bir parça da şunlara öyle bir bakar mısınız?»

Talât Paşa, ayni hışımlı gözleri bu sefer de o tarafa çevirince mesele halloldu; âyan üyeleri de ayağa fırladılar.

Rahmetli Sadrâzam, ondan sonra, bu anıyı her hatırlayışta gülmekten kendini alamaz; Sait Paşa'nın saf, ciddî bir edayla kendisine yaptığı teklifi, kendisinin de — farkında olmadan — bunu nasıl kabul edip uyguladığını anlatırmış...

Düşüşe Hazırlık

1908 yılında İkinci Meşrutiyet ilân edildiği sırada, (Kalem) adlı mizah dergisi, şöyle bir haber yayınlamıştı:

«Meclis-i milli'nin açılışı ile, şimdiki kabine erkânının artık yerlerinde kalamayıp düşecekleri tabiidir. Kabine âzaları, bu düşüş sırasında bir yerlerinin kırılmaması için gayet yerinde bir tedbir düşünmüşlerdir; şöyle ki: Hepsi, usta terzilere koşup gayet iyi hazırlanmış, içleri pamukla dolu, balon gibi kapitone elbiseler ısmarlamışlardır. Bu elbiseler üzerlerinde iken, düşüş ne kadar şiddetli olursa olsun, bir yerlerinin kırılmıyacağı ümid edilmektedir.»

— Ah, keşke balık olsaydım...
— Zararı yok... Balık olmasın da alık olsun!

Eski Şiirde Mizah

Dörtlük

Türk hiciv edebiyatının en usta kalemlerinden biri olan Neyzen Tevfik'in, anlam ve incelik yönlerinden de pek güzel bir dörtlüğü:

Düşeli derd-i firakınla sevdaya, meye;
Müptelâyım, deliyim, sinmişim esrar-ı ney'e,
Feleğin kahpe başında paralansın parası;
Ben güzel sevmeğe geldim, değil ekmek yemeğe..

Belge

Darvin'in, insanın maymun soyundan geldiğini ileri süren teorisini; çok çirkin, âdeta maymuna benziyen bir yazar, benimsemiş ve bu konuda Türk basınında ilk savunma yazılarını yazmağa başlamıştı.

Yazarla arası açık olan Şinasi, bir gün, bu konuda ona şu beyti yazıp yolladı:

Nasıl etmem bu görüşe imân,
Sen olurken nümune ve bürhan..

Edebiyatta Mizah

İşin kestirmesi

HASAN Nüzhet Efendi; Süruri ve Üsküdarlı Talât gibi, tarih düşürmekle ün kazanmış bir şairdi. Bugün şairliği de kendisi de unutulmuştur; ancak şairliğinden daha kuvvetli olan bazı hicivleri vardır ki bunlar, unutulmıya terkedilemiyecek kadar güzeldirler.

Kavanoz Zade Ahmet Efendi adında birinin ölümüne yazdığı tarih mısraında bile şakadan ayrılamıyan ve:

«Kavaoz zade kırıldı ramazandan evvel»

Çeşidinden mısraları bulunan Hasan Nüzhet Efendi, hazırcevaplığı ile de meşhurmuş. Bu konuda, Bursa'da memur bulunduğu yıllarla ilgili, birçok güzel anıları vardır.

Hasan Nüzhet Efendinin Bursa vilâyet meclisi üyesi bulunduğu sıralarda, bu mecliste, dillerine her düşeni lekeleyen, her meseleye kötü bir kulp takıp günlerini dedikodu ile geçiren bir sürü geveze üye daha varmış. Şair, bir gün bir kahveye girmiş; garsonun kendisine kırık kulplu bir fincanla kahve getirdiğini görünce:

«— Evlâdım, bu fincanları böyle kullanmağa ne lüzum var? Demiş. Bunu al vilâyet meclisine götür, orada ona derhal bir kulp takarlar..»

O yıllarda Bursa Valisi Ahmet Vefik Paşa imiş. Halk, paşanın davranışlarına daha tam alışamamışken; ardından deli dolu bir defterdar, derken yine ayni kıratta bir de kadı tâyin etmezler mi?. Bursalılar:

«— Allah yardımcımız olsun; vali deli, defterdar deli, kadı deli!!» yollu yanıp yakılmağa başlamışlar.

Bir gün jandarmaların, elleri kolları bağlı bir adamı, önlerine katıp götürdüklerini gören Hasan Nüzhet Efendi, onlara:

«— Bu adam kimdir? Onu nereye götürüyorsunuz?»

Diye sormuş. Jandarmaların «Delidir; timarhaneye götürüyoruz» demeleri üzerine:

«— Allah, Allah!.. diye şaşmış. Vilâyette yer mi kalmadı da timarhaneye götürüyorsunuz? Ona da önemli bir görev verin olsun, bitsin...»

ÖZDEYİŞLERDE MİZAH:

Erkekleri, erkek oldukları için değil, kadın olmadıkları için severim. Kadınları kadın aldukları için değil, adam olmadıkları için severim.

— Kraliçe Kristina —

Bazı eserler vardır ki onları tenkid etmenin en kestirme yolu üzerlerine bir şişe mürekkep dökmektir.

— Tenkidçi Depraux —

Kadınlar yeryüzünde var oldukça onlara dair söylenecek daha pek çok şey de olacaktır.

— Bouclaire —

Kadın olsun, kitap olsun cildine aldanma; münderichatına bak.

— Cenab Şehabettin —

olarak devletin ödediği malûl maaşı ne kadardır?...» diye.

Hayalini, rakip saydığı bir erkeğin istikametinde çalıştırmayı bir nevi tenezzül addediyor, fikirlerinin dönüp dolaşıp bu noktada toplanmasını önlemek için ne lâzımsa yapıyordu. Suratı nasıldı?... Ya boyu posu?... Tahmin etmeğe bile değer bulmuyordu bütün bu teferruattı.

Hiç görmediği halde böylesine kıskandığı bir adama gördükten sonra büsbütün tahammül edemeyeceği muhakkaktı.

Uykusuz kaldığı gecelerde aklına takılan ilk şey onların yatak odası oluyordu daima... Bu yatak odası aklına takıldığı için uykusu kaçıyordu belki de?... Ara yerde dört parmaklık bir mesafe bile bırakmayan müşterek bir karyolada yatıyorlardı tabii...

Kimdi bu koca?... Yakışıklı bir adam mıydı acaba?... Zekâ derecesi neydi?... Romantik, hassas, içli bir erkek de olabilirdi pekâlâ... Sert ve kaba herifin biriydi belki de?... Kadına karşı lâkayt da olabilirdi... Fazla düşkünlük de gösterebilirdi... Bu düşkünlüğün çeşitli safhalarını sadece tasavvur etmek bile korkunç bir şeydi.

Sevgilisi onu teskin etmek için bir kerecik olsun mutad tekerlemelere başvurmak lüzumunu duymamıştı şimdiye kadar:

— «Aramızda karşılıklı itimad hissinden başka bir şey yok... İki kardeş gibiyiz sadece... Benim, genç bir kadın olduğumu tamamiyle unutmuş görünüyor... Hatırlatma vazifesi de bana düşmez herhalde değil mi?... Kaç senedir mi bu böyle?... Kimbilir kaç senedir?...»

Uzandıkları divanın yumuşak derinliğinde en kendinden geçmesi gereken anlarda bile genç adamın içindeki kıskanç erkek yattığı pusudan başını kaldırıyor... Ve bütün istikametlere doğru tehdit savurmağa başlıyordu.

Kadına göre, böyle anlarda hiç cevap vermemenin çok faydalı bir şey olduğu tecrübeyle sâbitti. Hafifçe araladığı etli dudakları ile erkeğin yanaklarında, boynunda ve göğsünde dolaşıyor, ara sıra da mırıldanıyordu:

— «Deli... Kaçık...»

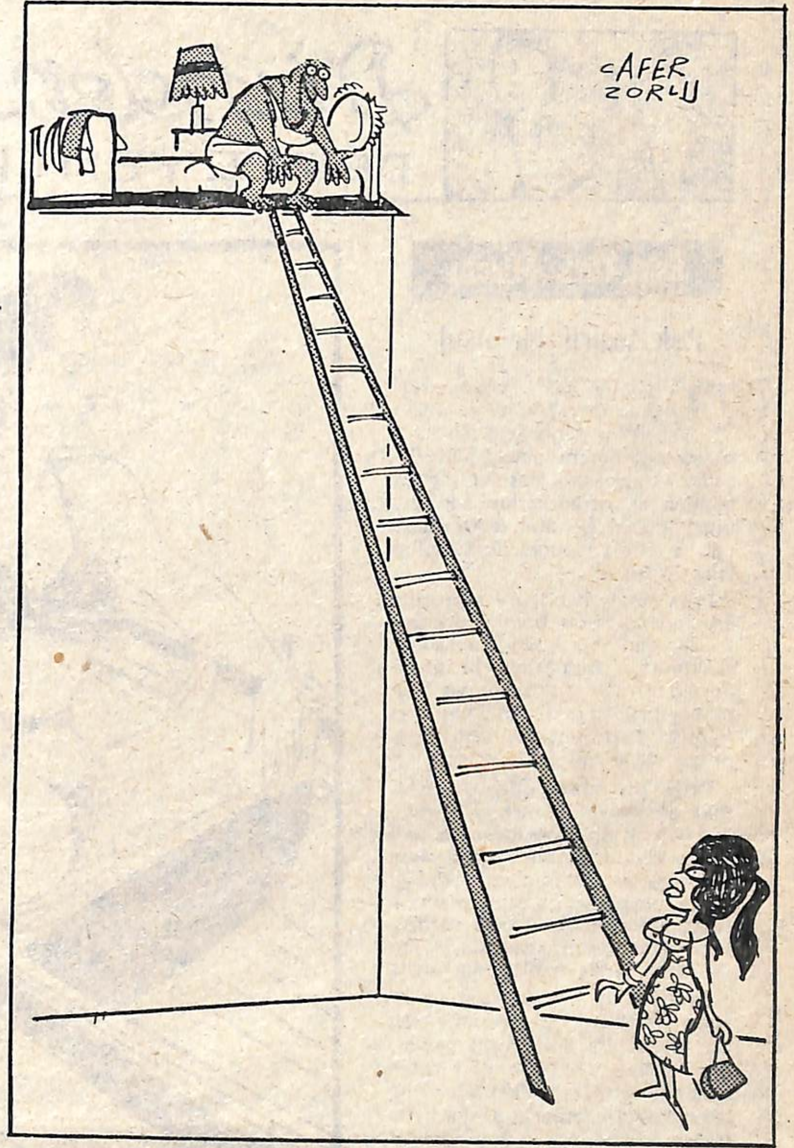
* * *

Kocanın kim olduğunu ancak gazetelerde çıkan ölüm ilânındaki hal tercümesinden öğrenebilecekti.

Bir cumartesi, güneş batmak üzereyken Etoile meydanındaki Meçhul Asker âbidesinin önünde kalb krizinden ölmüştü. Dernek arkadaşlarından bir grupla kutsal meşalenin alevi önünde kahramanlık günlerinin hâtırasını tazelemek için gitmişti oraya.

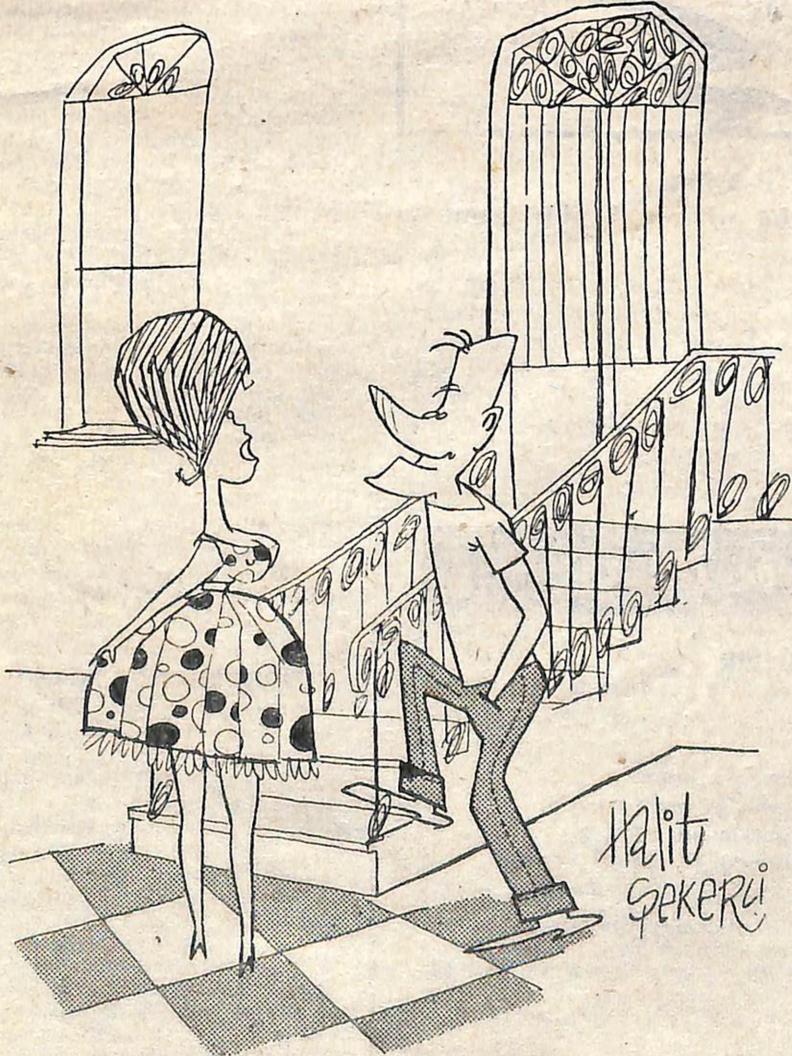
Ortada rakip ve rekabet diye bir şey kalmadığına göre genç adam müteveffa kocanın cenaze törenine de gidebilirdi pekâlâ.

«Seni artist yapacağım» diye bir kızın ırzına tecavüz ettiler. — Gazeteler —

— İşte şöhret basamakları güzelim! Hemen çıkmaya başla!..

Manisa'da avcılar Teyp kullanmağa başladılar. — Gazeteler —

— Gel sana yeni Teypimi göstereyim!..

Bayraklar, çelenkler, bando ve bir sürü nutuk...

Dönüşte, farkına varmaksızın bir eski muharipler topluluğunun arasına karışmıştı. Bir malûl şöyle diyordu:

— «Kadının böylesine ancak romanlarda, filmlerde rastalanabilir... Harp yıllarında hemşirelik yapıyordu... Hastahanede tanışmıştılar... Sonra evlendiler... Gerçi arkadaşımız müstesna bir insandı... Fakat aldığı kızı değil çocuk anası yapmak, ona kadınlık zevklerinin zerresini bile tattırmak imkânından mahrumdu... Ve kadın bunu biliyordu... Fedakârlığın bu derecesi karşısında ben esas vaziyete geçer, selâm dururum arkadaşlar...»

* * *

Ölüm olayından sonra birkaç gün birbirlerini görmediler. Genç kadın İngiltere'deki annesini görmeğe gitmişti. Paris'e döner dönmez buluştular. Erkeğin ilk suali şu oldu:

— «Kıskançlıktan kahrolduğumu bildiğin halde hakikatı bunca zaman ne diye sakladın benden?... Bir insana boş yere ıstırap çektirilir mi?...»

— «Dikkat et... Gözlerindeki yeşil renk kayboluyor yavaş yavaş... Durumu sana ilk gün de söyliyebilirdim ama, söylemedim işte...»

— «Neden?...»

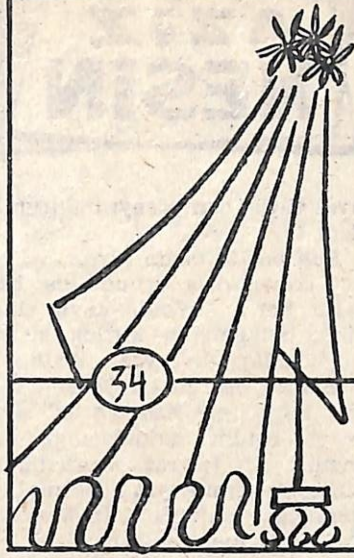
— «Beni çok sevmen için çok kıskanman lâzımdı da ondan... Deli, kaçık sen de...»

Pitigrilli'den çeviren:
Adnan Tahir

Evinizdeki
NİŞAN, DÜĞÜN ve AİLE ZİYAFETLERİ
için
KONYALI
daima emrinizdedir.
(AK—135)

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN, ADNAN TAHİR
ÇİZEN, TURHAN SELÇUK

ÇALIŞTIĞI BANKADAN İRFAN'IN YAZIHANESİNE TELEFON EDEN NERMİN, MAHMUT'UN: "İRFAN BEY BİR DAKİKA EVVEL ÇIKTI... SİZE GELİYOR PEK MUHTEREM PERİHAN HANIM" ŞEKLİNDEKİ CEVABI KARŞISINDA ÖNCE ŞAŞIRMIŞ... SONRA BİRDENBİRE HERŞEYİ ANLAMIŞTIR...

HER ŞEY AKLIMA GELİRDİ FAKAT BU HAYIR... BENİ ARAMAMASININ SEBEBİ BUYMUŞ DEMEK.

NERMİN BÜTÜN GAYRETİNE RAĞMEN KENDİNE BİR TÜRLÜ HAKİM OLAMAMAKTADIR. KALBİ ŞİDDETLE ÇARPIYOR, ŞAKAKLARI ZONKLUYOR, İÇİ DE BİR TUHAF OLUYOR... ASABİ BİR KRİZ GEÇİRMEKTE VE BAYILMAK ÜZEREDİR.

NERMİN HANIMA BİR ŞEY OLDU... FENALIK GEÇİRİYOR GALİBA?... NE YAPSAK?...

SEN DOKTORA TELEFON ET... BEN KOŞUP BAKAYIM... ŞURADA KOLONYA OLACAKTI....

BENİ DUYUYOR MUSUNUZ NERMİN HANIM?...

NE OLDU ACABA BÖYLE BİRDENBİRE?...

LÜTFEN DAĞILIN... BÜSBÜTÜN HAVASIZ KALIRSA İŞİMİZ GÜÇLEŞİR... HEMŞİRANIM, SİZ ÇABUK ETER GETİRİN... BİR DE ENJEKTÖR VE İLAÇ KUTUSU...

NE OLDUNUZ NERMİN HANIM?... ACI BİR HABER Mİ ALDINIZ?...

BİR ŞEYİM YOK... SICAKTAN OLACAK... BİRAZ DA YORGUNUM GALİBA?...

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 27 —

Hepsinin Allah belâsını versin... Bir çıktım ki ordan, hiç sormayın...

Başımdan geçen bu eski vakayı ben bir tarihte Hasan Köselek'e anlatmıştım da, o da tanıyormuş, «o kadının asıl adı Müzayede Hanım değil, Betül'dür, ona adıyla sanıyla Tatlı Betüş derler» demişti. Yıllar geçti, bir daha da ne gördüm, ne de hakkında bir şey duydum. Bildiğim bu kadar... Hasan Bey'i görecek misiniz... Çok iyi. Lûtfen selâmlarımı ve hürmetlerimi söyleyin... Betül Hanımın, ne kadar hayırsever olduğunu Hasan Bey daha iyi bilir, anlatmıştı bana... Hayır cemiyetleri menfaatine, nasıl dudaklarını ve yanaklarını... duydunuz demek... Peki efendim... Güle güle... Hasan Beye hürmetler ederim...

ERKEK KÂZIM BEYİN KARISI SARIŞIN BEBEK

Oooo, eski bir macera o efendim, çok eski... Bir gençlik macerası. Bilmem ki, şimdi zihnimi toparlayıp da anlatabilecek miyim? Aşağı yukarı yirmibeş seneyi geçti... Ama ne dersiniz, bazı sahneler, sanki bugün yaşamışım gibi aynen gözümün önünde... Hele o Erkek Kâzım Bey'in kıçcebinden tabancayı çıkarıp da masanın üstüne koyması... Hah hah hah...

Tıbbiyenin üçüncü sınıfına geçmiştim; baktım ki beceremiyorum, Hukuk'a atladım. Hukuk'a başladığım sene babam öldü. Bana kim para gönderecek de bakacak... Koca İstanbul şehrinde bir başıma kalakaldım.

Ne demiştiniz adını? Betül Hanım mı? Hah, işte onu o sıralarda tanıdım. Ne tuhaf şey, kocasının adı aklımda da, onunkini unutmuşum; hayret doğrusu... Valla bende hiç hafıza kalmadı yani.

Ne diyordum? Evet... Kocasının adı? Şey... Hay Allah, bak, şimdi de onun adını unuttum. Hah, Erkek Kâzım Bey... Kocası Erkek Kâzım Bey'di. Meşhur bir adam, onu herkes tanır. Siz bir kere Erkek Kâzım Bey'i bulsanız... Belki de ölmüştür. Daha o zaman, çok yaşlıydı. Ama hâlâ onu tanıyanlar vardır. Hoş Betül Hanımı da herkes tanır ya... Efendim, ismini unutmamın sebebi, o zamanlar «Sarışın Bebek» diye meşhurdu da, ondan... Pek öyle Betül Hanım filân diyen yoktu doğrusu... Siz onu yine Sarışın Bebek diye arıyacaksınız.

Haaa... Ne diyordum? Ben bir şey anlatıyordum size?.. Evet, evet...

Nur içinde yatsın, peder ölünce, ben bu koca İstanbul içinde bir başıma kalakaldım. İzmirli bir arkadaşım vardı, velâkin, affedersiniz, gayetle hergele bir oğlan, can çocuk... On senedir mi ne, güyâ üniversitede talebe... Artık babası para göndermekten bıkmış, adamın canına taketmiş...

Sahi, ben size ne anlatıyordum kuzum? Kim? Betül mü? Haaa, evet, Sarışın Bebek yani... Tamam...

Birkaç sene evvel menenjit geçirdim de, ondan bir türlü zihnimi toparlıyamıyorum. Dehşetli unutkan oldum.

Lâf nerden açılmıştı? İzmirli mi? Kim İzmirli? Haa, arkadaşım, öyle ya...

Bu İzmirli arkadaşım, acıyıp da para göndermesi için babasına, ameliyat olacağım, diye mektuplar yazardı. Adamcağız, bu acıklı mektupları aldı mı, yüreği dayanamaz, hemen para gönderirdi. Neme lâzım, eliaçık oğlandı, doğrusu ben çok yardımını görmüşümdür. Allah selâmet versin, seneler var, onu da gördüğüm yok... Şimdi ben nerden geçtim bu lâfa? Kim? Haaa, tamam, öyle ya Sarışın Bebek'i anlatıyordum.

Sonra, o arkadaş parasız kalınca «Neremden ameliyat olsam acaba?» diye bana sorardı. Ben de meselâ «Apandisit ameliyatı ol» dersem, «Apandisit ameliyatına az para gönderiyor» derdi. «Kulak ameliyatı ol öyleyse...» desem, bu sefer de «İki kulağımdan da ameliyat oldum» derdi. Bir gün,

— Gel seninle bir pansiyon tutalım; ben gördüm, Beyoğlu'nda kıyak pansiyonlar var... dedi.

Neydi arkadaşımın adı acaba? İnsan en yakın arkadaşının ismini bile unutuyor. Şe... Şe... Şe şe... Hah, Eşref... İsmi Eşref.

— Eşref, biliyorsun ki bende metelik yok, dedim, ben yemek parası bulamazken, pansiyon kirasını nerden veririm?

— Sen bana tehlikeli bir ameliyat söyle, ben parayı bulurum... dedi.

Ben de lâf olsun diye,

— Nasıl olsa şimdi kış, her taraf kar... «Yolda kayıp düştüm, belkemiğim kırıldı, alçıya koyacaklar» diye yaz... dedim.

Hemen oturdu bu Şeref... Nasıl? Eşref mi? Kim Eşref?.. Öyle ya, benim arkadaşım... Tamam... Bir telgraf yazdı babasına: «Ayağım kayıp düştüm, belkemiğimi alçıya koyacaklar. Tafsilâtlı mektup postada.»

İkimizde de telgrafı çekecek para yok. Sonra Şerif... Kim? Şerif canım... Ha Eşref, ha Şerif hepsi bir... Başka bir arkadaştan borç alıp telgrafı çekti. Arkasından da gayet acıklı bir mektup yazdı; çok mütehassıs bir doktor alçıya koymazsa kambur kalabilirmiş... İki gün sonra şıp diye para gelmez mi! Geçmiş gün, yalan söylemiyeyim, ikiyüz lira mı ne... O zaman çok para... Biz hemen gittik Beyoğlu'na, Tarlabaşı'nın ara sokaklarından birinde bir evin bir odasını kiraladık, içinde eşyası da var; üçüncü katta, sokak üzerinde...

Şimdi ben ne münasebetle anlattım bunu? Tarlabaşı'na nasıl geldik? Başka bir şey anlatıyordum ben size... Ha, evet...

Sonra efendim, aradan bir-iki gün geçince Şakir'in babasından... Pardon, Eşref'in babasından bir mektup geldi ki, zehir zemberek... İki kelimesini köpek koklasa kudurur. Adam mektubuna «Ulan şeyoğluşey!» diye başlıyor. Meğer parayı gönderdikten sonra farketmiş ki, bizim Şükrü... Ay aman, işte Eşref diyecektim... Bizim Şerif, geçen sene de «Kayıp düştüm, belkemiğim kırıldı, alçıya koyacaklar» diye babasından para istemişmiş...

Adam mektubunu şöyle bitiriyor: «Bundan sonra, öldüm, leşim yollarda kaldı, aman cenaze parası gönderin, desen yine benden on para yok!..»

Ne olacak, hazır para çabuk biter. Birer kat da elbise yaptırınca bir-iki hafta içinde para suyunu çekti. Bir sabah Şakir... Şey işte aman, Eşref çıktı evden... Ben açlıktan bitmişim, hiç kıpırdamadım. Artık uyumuş kalmış mıyım, yoksa bayılmış mıyım, gecenin bir vakti, Şeref beni dürterek uyandırdı.

— Bak sana neler getirdim, ulan burda açlıktan geberecektin ben olmasam... dedi.

Ceplerinden yağlı kâğıtlara sarılmış küçük paketler çıkardı. Her paketten pastalar, bisküvitler, küçük sandviçler çıkıyor; cepleri tıklım tıklım fındık, fıstık dolu... Ben hemen atıştırmaya başladım. Birazcık kendime gelince,

— Babandan para mı geldi? Bunları nasıl aldın? dedim.

— Nerdeyse sabah olacak, uykum var, dedi, sen ye de karnını doyur; sabaha anlatırım.

Baktım, sarhoş... Soyunmadan yatağa girdi. Sayıklar gibi,

— Bundan sonra sırtımız yere gelmez, geçimin yolunu bulduk... dedi.

Sonra efendim... Ben size bunları niye anlatıyordum? Bir şey anlatmak içindi... Haa, öyle ya Sarışın Bebek, tamam...

O kadar çok yiyecek getirmiş ki, ertesi gün de yedik onları. Akşam olunca,

— Hadi bakalım!.. dedi.

— Ne olacak?

— Gel benimle, öğrenirsin...

Gece, bir lüks gazinoya daldık. Şinasi... Yani şey... Neydi ismi? Hah, Eşref,

— Yiyebildiğin kadar ye, iç! dedi.

— Sonra, parasını vermeden kaçacak mıyız yoksa? dedim.

— Yok canım, dedi, bu gece burda düğün var.

— Senin akrabalardan biri mi evleniyor?..

— Benim burda akrabam filân yok...

— Damat tarafı arkadaşın filân mı?

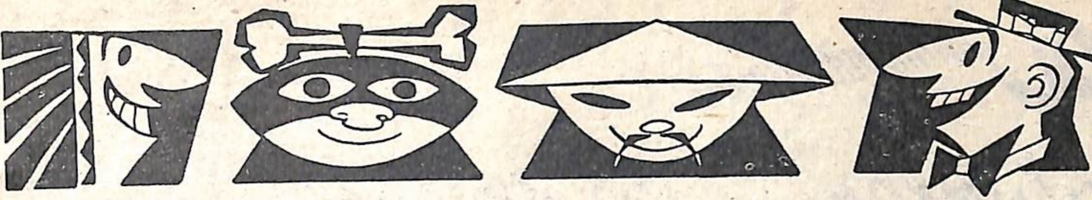
— Yahu, ne damadı tanıdığım var ne gelini... Biz bu koca İstanbul şehrinde enayiliğimizden aç kalıyormuşuz. İstanbul'da her gece böyle en az elli yerde düğün oluyor. Bundan sonra açlığa paydos! Hangisini beğenirsek, hangisini gönlümüz seçerse, her gece en lüks düğün salonuna, en zengin düğüne dalacağız. **(Devamı var)**

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

ARÇELİK

BUZDOLABI
ÇAMAŞIR MAKİNASI
GAZ SOBASI

(Faal: 5555—134)

Kadınlar!...

Tristan Bernard bir arkadaşına şöyle diyordu:

— Azizim, kadınların aklı korkunç derecede matematiğe işliyor, yaşlarını ikiye bölüyor, en son aldıkları elbisenin fiatını ikiyle çarpıyor, arkadaşlarıyla konuşurken kocalarının maaşını üçle çarpıyor ve en sevdikleri arkadaşlarının yaşına 10 seneyi kolaylıkla ilâve edebiliyorlar!...

Pişmanlık

İki arkadaş hem içiyorlar, hem de karılarından yana yakıla bahsediyorlardı:

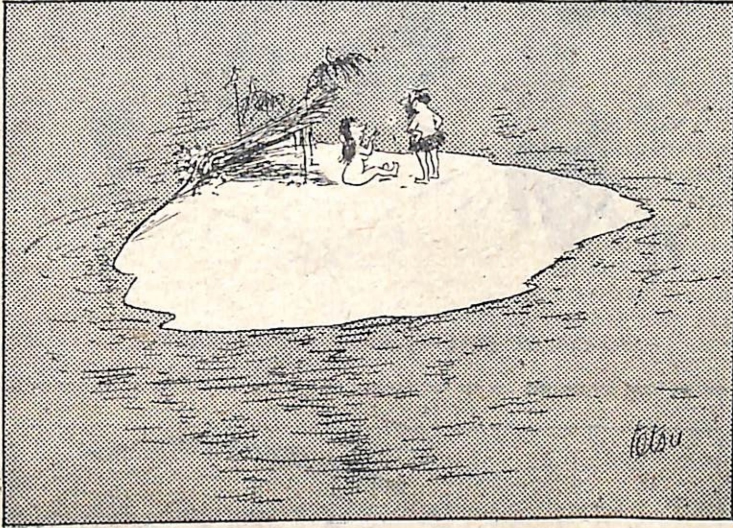
— Ben, dedi, bir tanesi, evliliğimizin ilk senelerinde, işten eve dönünce karımı kucaklar, nefesi kesilene kadar kollarımda sıkardım!...

İkincisi başını iki yana salladı:

— Ah dedi ben de öyle yaptım!...

— Ya şimdi?

— Şimdi mi? Daha fazla sıkmadığıma pişmanım!.

— Cumartesi günü buluşalım.. Ertesi gün pazardır, dinleniriz!

Baba

Genç kadın mektubu açtı okurken yüzü buruştu. Bitirip çekmeceye koyacağı sırada, kocası sordu:

— Benden bir şey mi saklıyorsun sevgilim? Birbirimizin kederlerini, sevinçlerini paylaşmağa söz vermiştik değil mi?...

— Madem ki öğrenmek istiyorsun ben de söyliyeyim: Sophie adında tanımadığımız bir kadın «baba» olduğunuzu yazıyor!...

Merdiven

İki deli tımarhaneden kaçmışlar, tren yolunda yürüyorlardı: Bir tanesi:

— Çok yoruldum yahu dedi, basamakların araları çok mesafeli!...

Öteki deli hemen ilâve etti:

— Üstelik trabzan da çok alçak!...

İşiniz ne?

Amerika'nın modern hapishanelerinden birinde, müdür yeni gelen mahkûmu odasına çağırtır:

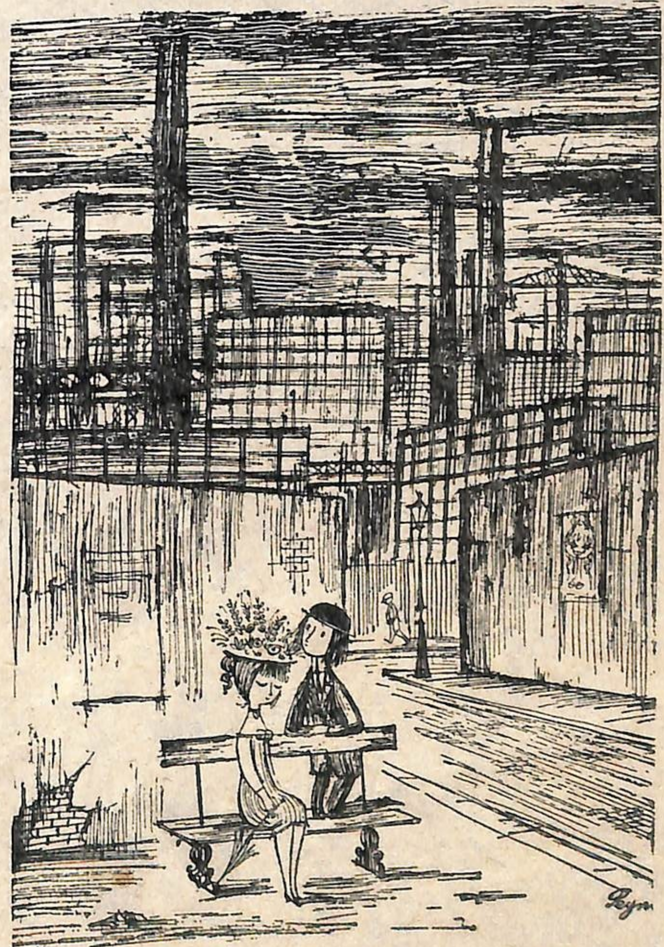
— Bak oğlum! der, bu hapishanede klâsik usullerin hiçbiri tatbik edilmez! Buraya gelen her mahkûma, serbestken yaşadığı hayatı aratmıyacak bir atmosfer temini için çalışıyoruz. Bunun için de her mahkûm hapse girmeden önce yaptığı mesleği burada da icra eder. Siz ne yapardınız?...

— Kapıcıydım!!!

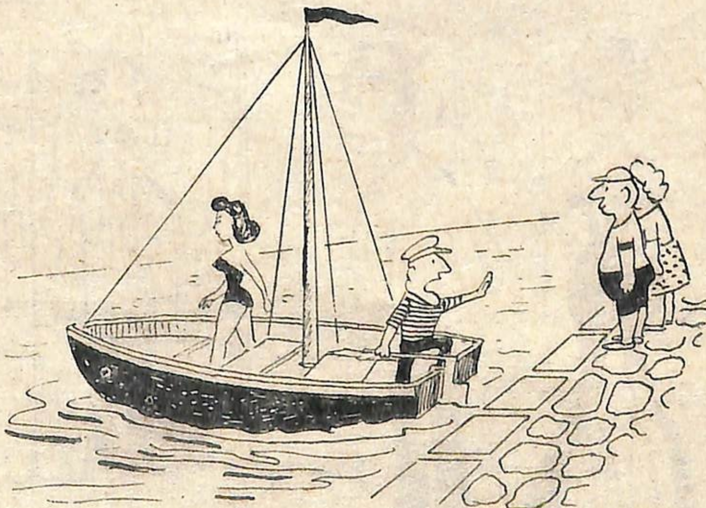
Ders

Adam karısına direksiyonu bıraktı ve talimat vermeğe başladı:

— Yeşil yanınca geçersin, kırmızı yanınca durursun, yüzüm beyaz olunca da yavaşlarsın!...

— Bu kapkara bacalar, bu kapkara dumanlar, bu kapkara sokaklar.. İyi ki şurada bir tutam çiçek var!

— Tamam... Doldu!

Fazla mesai

İki evli kadın arasında:

— Kocan hâlâ fazla mesai yapıyor mu?

— Hayır, sonradan beni daktilosuyla anlattığını öğrendim. Şimdi fazla iş oldu mu eve gelip çalışıyorlar.

— Peki sen rahatsız olmuyor musun?...

— Hayır, ben de sinemaya gidiyorum!...

Hediye

Noel'in ertesi günü Mac Tavish, Mac Intosh'u ziyarete gider ve evin küçüğüne sorar:

— Noel'de sana ne hediye ettiler?...

— Elektrikli traş makinesi!...

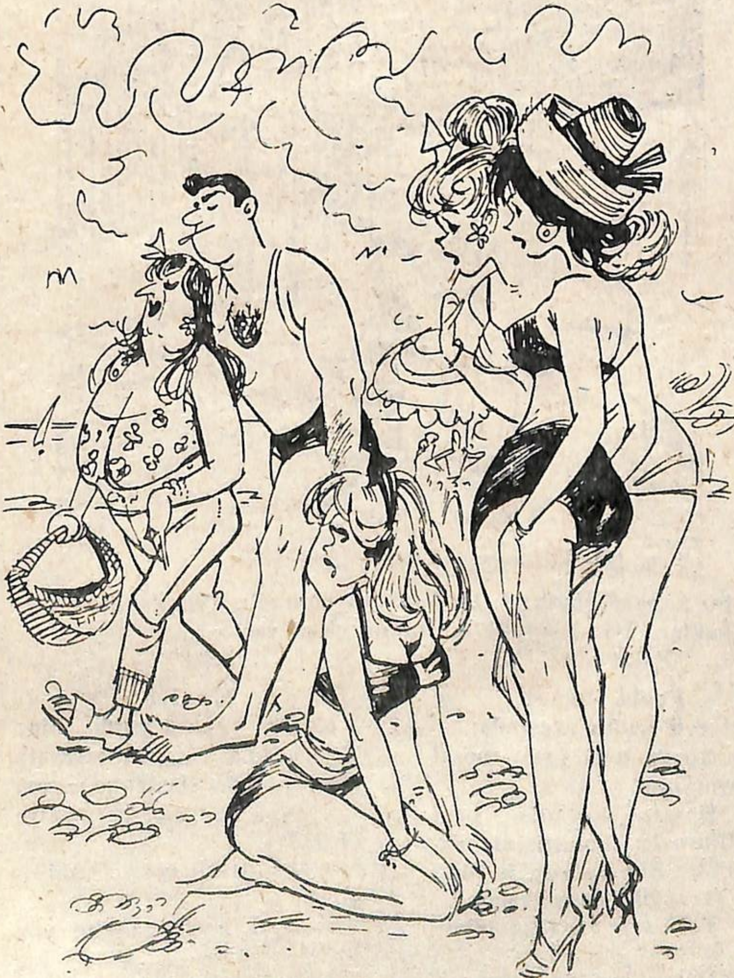
— Ama senin sakalın yok ki!...

— Yok ama, çıkana kadar babama ödünç verdim!!!...

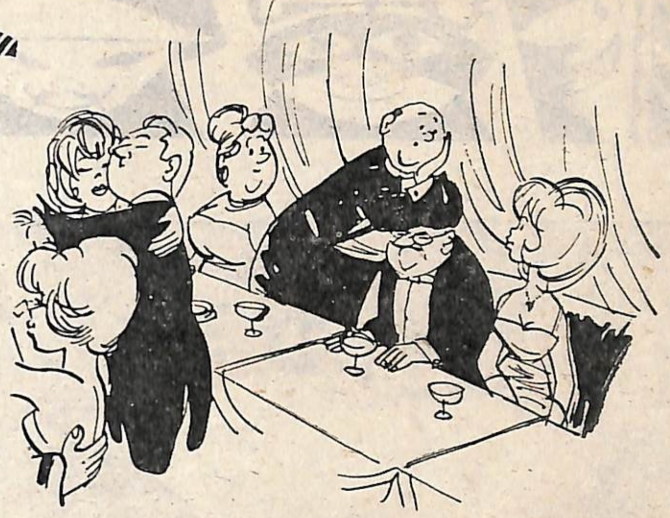
Dünya Karikatürleri

—HAYIR HAYIR, ELDİVEN İSTEMEM!

—ŞU ATOM GİBİ DELİKANLIYI NASIL BULMUŞ BU KARI?
—ELBET BULUR... KOCASI ATOM ÂLİMİDİR!

—BU DANSI BANA LÜTFEDER MİSİNİZ?

—HADİ GEL, BİR SAKLAMBAÇ OYNAYALIM!

—NEDİR O?
—İSTİFA MEKTUBUM MÜDÜR BEYFENDİ!

AKBANK'ın 1964 yılındaki

2 MİLYON 150.000 LİRALIK İKRAMİYELERİ

Şansınıza Şans Katacaktır

AKBANK

(AK—136)

Neden

Bosfor Turizm?

Çünki

Almanyaya muntazam hat izni yalnız
— Bosfor Turizm'de —

Ortağı bulunduğu Alman Devlet Otobüs İşletmeleri ile müştereken Avrupaya haftada 4 sefer imkânı yalnız
— Bosfor Turizmd'e —

Tuvaletli - Revirli otobüsler yalnız
— Bosfor Turizm'de —

T. P. A. O. un üstün kaliteli akaryakıtını kullanan vasıtalar
— Bosfor Turizm'de —

Bilet Satış Yerleri:

MERKEZ: Taksim Opera yanı
Tel: 48.51.51

ANKARA: Antaş Tel: 12.58.71

İZMİR: Turist Seyahat
Tel: 32553

MÜNİH: Starnberger Banhhof Schalterhalle
Tel: 59.32.97

(AK—138)

"BASIN İLÂN KURUMU"

Genel Müdürlük
Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon : 22 43 84 - 22 43 85
Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

ŞUBELER

İstanbul
Ankara
İzmir
Adana
Bursa
Diyarbakır
Erzurum
Eskişehir
Konya
Zonguldak

DIŞ MUHABİRLER

A.B.D.
Almanya (Federal)
Almanya
Avusturya
Avustralya
Belçika
Bulgaristan
Çekoslovakya
Danimarka
Fransa
Hollanda
İngiltere
İspanya
İsrail
İsveç
İsviçre
İtalya
Japonya
Lübnan
Macaristan
Norveç
Pakistan
Polonya
Portekiz
Romanya
Yugoslavya
Yunanistan

(Basın: 11331—137)

Akbaba Yayınevi, Dünya Şaheserleri:

TRACY'nin Kaplanı

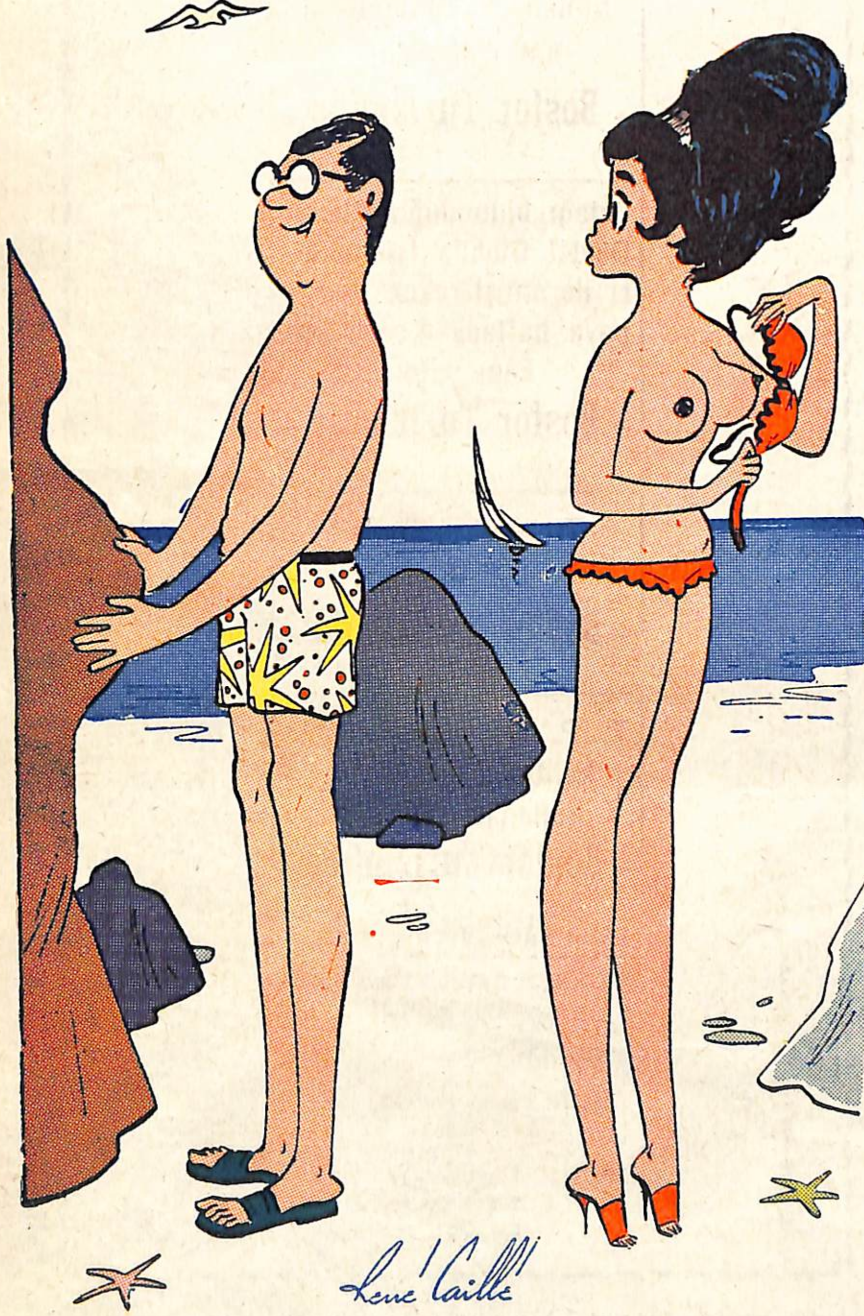
William Saroyan

Çeviren :
Zeyyat Selimoğlu

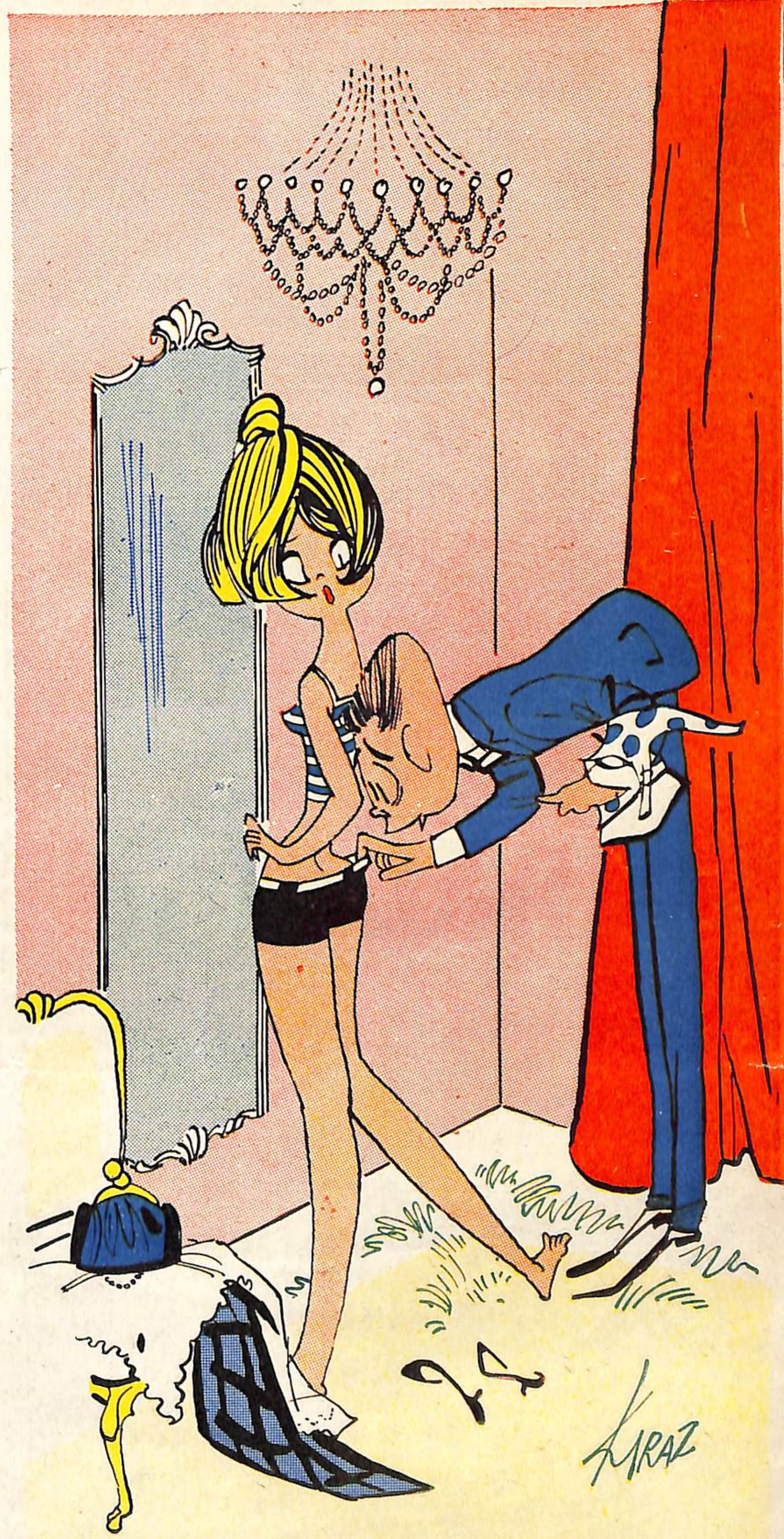
Bütün Kitapçılarda arayınız. Fiatı 3 lira

(AK—139)

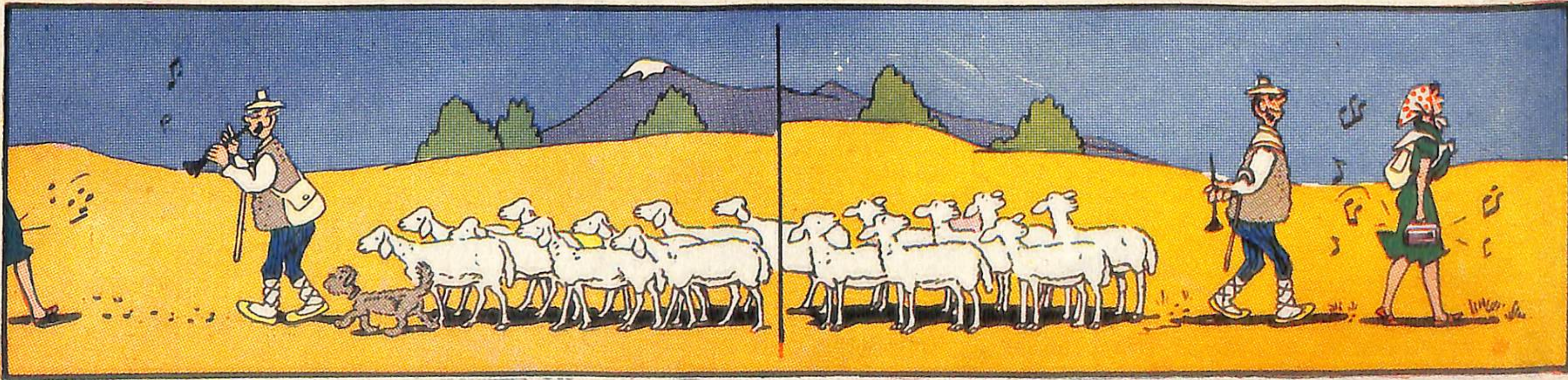
Akbaba

—GÜZELİM ÜŞÜDÜN MÜ? KALÇALARIN BUZ GİBİ!

—BU OTUZ YEDİ... BİR NUMARA DAHA KÜÇÜĞÜNÜ VEREYİM!

YAZISIZ